

CINISKAS UBAGAVIMAS

Kai atskiras individas valstybėje, linkęs prie kriminalinių dalykų, pasidaro aplinkai, kurioje jis gyvena, nepanešamas, pavyzdžiui, dėl jo vagysčių, plėšikavimo, apgaudinėjimo, aplinka kreipiasi į teismą, kuris ateina į pagelbą šitai aplinkai. Galime įsivaizduoti, kas būtų šitokiu atveju, jeigu nebūtų teis-
mų, valstybės organizuotos pagalbos šitos aplinkumos ramiams gyventojams — jie būtų aukos kelių kriminalistų.

Šiandieną gi tarptautinėje plotmėje yra varomas banditiškas veikimas valstybinėmis priemonėmis. Šitam veikimui vadovauja Kremliaus vyriausybė per savo agentūras, kurios yra vadinamos komunistų partijomis svetimuose kraštuose. Šitas viešas kriminalinis veikimas tarptautinėje plotmėje varomas pačios sovietų vyriausybės ir tų "vyriausybinių" satelitinuose kraštuose, kurios sovietų yra pastatytos. Šitų tarptautinių kriminalistų veikimas šiemet pasiekė jau tokias ribas, kad jų vadinamą "akciją dėl žmoniškumo" mūsų valstybės sekretorius D. Achesonas pavadinė cinišku ubagavimu.

Praeitą kovo mėnesį Švedijos Stockholme Kremlius suorganizavo "taikos partizanų" (jau pats šitas pavadinimas išreiškia aplinkai, kurioje jie gyvena, laipsnį) konferenciją, kuri pirmą kartą vadinama Stockholmo rezoliucija, kurioje kreipiamasi į pasaulį dėl taikos išlaikymo ir dėl atominių ginklų nevertimo beprasidedančiame kare, kai jis įsilepsnys į trečią pasaulinį karą. Šitos rezoliucijos įpareigos komunistinės agentūros pasaulyje pradėti gyventojų tarpe parašų rinkimo akciją. Renkami parašai "už taiką" ir "prieš atominę bombą". Toki rinkėjai ir mūsų krašte, čia Amerikoje, pasipylė visuose kampuose. Ir žmonės rašosi. Kas gi nenori taikos, kas gi nori baisiu atominiu ginklu naikinti šimtus tūkstančių nekalčių žmonių? Šitie geros valios žmonės, dėdami čia savo parašus, net sapnuoti nesapnavę apie šėtonišką Kremliaus kriminalistų klastą ir apgaule.

Valstybės sekretorius D. Achesonas savo pareiškime apie šitą niekystę pabrėžė: "Tik prieš šiaurės Korėjos ginkluotųjų pajėgų neįsprovokuotą puolimą ant Korėjos respublikos, tos pačios šiaurės Korėjos daugiau kaip pusę gyventojų buvo pasirašę ta Stockholmo rezoliuciją. Šitas įvykis labiausiai už viską iliustruoja komunistų "taikos apeleacijos" hypokrizę". Tai dar neviskas: šitie "taikos apaštalai" yra šiandieną apstatę geležinėmis divizionais Jugoslaviją, kur laukiamas tik paskutinio skambučio, kad užsiliepsnuotų karo gaisras. Šitie "taikos apaštalai" Sovietų Sąjungos ribose šimtus milijonų žmonių laiko negirdėto skurdo sąlygose, o visus krašto rezervus meta karui, kuriam jie karštingai ruošiasi. Kodėl tad jie nepradeda taikos nuo ramaus kūrybinio darbo savo viduje, nuo taikaus bendradarbiavimo tarptautinėse institucijose, kurias jie visą laiką boikotavo ir sabotavo.

Šitie tarptautiniai kriminalistai, berinkdami parašus atominės bombos varijomui reikalu, nori sudaryti aliziją, kad Amerikos vyriausybė, bus laikoma karo nusikaltėle, jei ji pavartos atominę bombą. Tai

Korėjos karas ir kas toliau?

KORĖJOS KARO APŽVALGA

Jau ketvirta savaitė, kai amerikiečiai kariai lieja kraują Korėjoje, tačiau fronto padėtis niek nepagerėjo. Atvirksčiai: komunistai, ginkluoti moderniškiausiais sovietų ginklais nors ir lėtai bet nesulaikomai žygiuoja pirmyn. Buvo viliamasi, jog komunistai bus sulaukyti ant Kumo upės kranto, tačiau pagal paskutinius pranešimus iš Korėjos kovos lauko, jie keliuose vietose, po kruvinių mūšių pralaužė amerikiečių linijas ir persikėlė į pietinį upės krantą, tuo būdu pastatydami į pavojų svarbų geležinkelį mažąja Taejon. Šiuo metu komunistai nuo Taejon tūta tik už kelių mylių. Pietų Korėjoje vyriausybė, kuri Taejon buvo paskelbusi laikinąja sostine, iš jo jau pasitraukė tolyn į pietus.

Svarbiausia amerikiečių pralaimėjimo priežastis yra neturėjimas pakankamai vyrų ir ginklų. Kai amerikiečiai į frontą savo karius siunčia tik batalionais, komunistai ten sutraukę išista penkiolika divizijų. Iš kitos pusės, amerikiečių ten turimi ginklai negali susilyginti su moderniškiausiais sovietų tankais, kurie skaitomi geriausi pasaulyje. Šis faktas labai jaudina amerikiečių visuomenę, kuri pagrįstai pyksta už savo karių bereikalingą žudymą, ypač kad komunistai jau kelias atvejais sušaudė net beginklius amerikiečius belaisvius. Senate ir kongrese pasigirsta vis daugiau griežtų balsų, reikalaujančių radikalesnių priemonių Korėjoje ir griežtesnių veiksmų sovietų atžvilgiu. Jau kalbama net apie atominės bombos panaudojimą ir nutraukimą santykių su Kremlium.

Korėjos karas jaučiamas po truputį ir pačiose Jungtinėse Amerikos valstybėse. Maistas jau netik pradeda brangti, bet kai kurių dalykų jau pradeda pritrūkti. Tačiau prez. Trumanas pareiškė, jog maitinimo srityje jokių pasikeitimų neįvyks ir bet kokios maisto, rūšies taupymas yra kvailas dalykas.

Jungtinių Amerikos valstybių armijai sustiprinti, prez. Trumanas pašaukė 20.000 jaunuolių atlikti karinę privalę, kuri tęsis 21 mėnesį. Pranešama, tačiau, jog Korėjos konfliktui teigiama prasme išsispindus, tarnyba galinti būti sutrumpinta iki 15 ar net 12 mėn. Selective Service vyr. įstaiga Vašingtone taip pat praneša,

mūsų valstybės sekretorius atskleidė: "Realus karo nusikaltėlis yra tie, kurie pradeda agresiją, o ypatingai tie, kurie ginčiuoja agresiją pradėdamos, patys būdami Jungtinių Tautų Organizacijos nariais. Koro nusikaltėliai yra tie, kurie sankcionuoja visus šiuos veiksmus. Kadangi komunistai ginklais remia šiaurės Korėjos agresiją, tai jų Stockholmo rezoliucija yra grynas melas". Iš Achesono prielaidų išvados savaime plaukia: karo nusikaltėlius nugalėti varojamas ginklas nepadarys nusikaltėliu to, kurs ta ginklą pavartos. Nusikaltėliai save demaskavo, nusikaltiniai išryškėjo — einama prie nusikaltėlių ir jų veiksmų sustabdymo.

E. Urbanas

jog naujokai nebus siunčiami į užsienius; jie tik pakeis reguliarias kariuomenės dalis Jungtinių Amerikos Valstybių teritorijoj.

Pennsylvania turės duoti 1401 vyrą. Iš Allegheny County bus imama apie 210 naujokų. Karinės prievolės atlikimas šiuo tarpu teliečia tik I-a grupės vyrus nuo 19 iki 26 metų amžiaus, kurie liepos 27 d. turės pereiti gydytojų komisiją, o apie rugpjūčio 21 d. išvykti į apmokymo stovyklas.

Tam tikras pasikeitimas jaučiamas ir Kremliaus laikysenoj. Pirmąją savaitę į visus kvietimus prisidėti prie karo likvidavimo atsakę griežtu "niet", sovietai šiuo metu jau pradeda eiti į derybas. Tarpininkavimo iniciatyvos ėmėsi anglai ir Indijos premjeras Nehru. Anglijos pasiuntinys Maskvoj jau kelias atvejais tuo reikalu kalbėjosi su sovietų užsienio reikalų viceministeriu Gromyko, kuris Londono pasiūlymus pa-

KOMUNISTAI RENGIA SI PERIMTI V. VOKIETIJOS VALDYMĄ

Vakarų Vokietijoje nauja partija

Liepos mėn. 7 d. į Schleswig — Holstein seimelį įvyko rinkimai, kuriuose pirmą kartą išėjo su savo kandidatų sąrašu vokiečių pabėgėliai (Heimatsvertriebene) partija. Salė socialdemokratų, krikščionių demokratų, komunistų partijos programos plakatų visur kabėjo ir pabėgėlių plakatai su pabėgėlių viliojančiais šūkiais į kovą už pabėgėlių teises, jų būvio pagerinimą ir kovą už pagrobtus bolševikų kraštus.

Visų nuteistųjų rinkimų daviniai parodė, kad pabėgėlių partija atmetusi visus politinius partijų interesus laimėjo lygią vietą su stipriausiomis krikščionių demokratų ir socialistų partijomis.

Reikia neužmiršti, kad neužilgo įvykstančiuose rinkimuose ir į kistų vokiečių kraštų seimelius pabėgėliai išeis su savo sąrašais ir iškovos vieną iš pirmųjų vietų. Todėl ir reikia skaityti, kad Vokietija neužilgo pradės naują politiką vadovaujama pabėgėlių atstovų, kurie pasuks aiškesnę liniją pabėgėlių reikalų tvarkymą pačioje Vokietijoje ir iš viso įgaus naują linkmę sovietų užimtos Vokietijos klausimuos.

Vakarų Vokietijos titojstų suvažiavimas

Liepos mėn. 23 d. Ruhro krašte įvyksta Vakarų Vokietijos titojstų suvažiavimas. Dalyvių skaičius ir pati suvažiavimo vieta laikoma paslapyje. Šioje konferencijoje bus išdirbta nauja kovos programa prieš Maskvos vedamą politiką vakarų Vokietijos komunistų partijoje. Tai ir yra išvada Stalino Vakarų Vokietijoje pravesto komunistų partijos valymo. Visi išvalytieji nariai kaip tik ir susirenka liepos mėn. 23 d. apol. žinoma tik norėdami parvarginti amerikiečius ir pažiūrėti jų reakcijos. Tačiau kol amerikiečiai jų miestus gali paversti dulkėmis, rusai nedrįs provokuoti trečiojo pasaulinio karo.

Komunistams prasidėjo sunkumai

Vakarų Vokietijos komunistų partija gavusi patikrinimų

žadėjo pateikti pačiam Stalinui. Specialų laišką Stalinui yra pasūtęs ir Nehru. Pagaliau ir sovietų delegatas prie JT — Malikas, staiga susilaikė nuo vykimo Maskvon ir spėjama, jog to priežastis esanti pasitarimui Korėjos karo baigimo klausimu. Sovietai greičiausiai reikalauja kartu apsvastyti ir Formozos bei kinų komunistų atstovo įsileidimo į Jungtines Tautos klausimus. Spėliojama, jog amerikiečiai šiuo paskutiniu klausimu dar gali padaryti kai kurių nuolaidų.

Tačiau iš kitos pusės neatrodo, jog Kremlius nori konfliktą išspręsti. Sovietai komunistus vis teberiamą moderniškais ginklais ir amunicija. Kinų komunistų kariuomenė pradėjo žygiuoti į Tibetą, o taip pat pabėgėliai, jog jos daliniai jau išsikėlė ir komunistinės Korėjos dalyje. Jugoslavija gi aliarmuojasi su sovietų užsienio reikalų viceministeriu Gromyko, yra faktai, kalba, jog sovietų

bandymai konfliktą išspręsti tūta kaip paprastai tušti žodžiai, po kuriais slypi nauji grobuoniški planai. Jų tikslas atrodo yra aiškus: kelti nerimą ir kruvinus konfliktus tol, kol jie (sovietai) pasirodys lemiamam smūgiui prieš Vakarus.

Korėjos karą suinteresuotos baigti ir J. Tautos Trygve Lie vėl atsisaukė JT O narius, prašydamas į Korėjos frontą siųsti kuo daugiau pėstininkų, nes šiuo metu kitų valst. parama tesiribojia aviacijos ir laivyno daliniais. Aukšti Jungtinių Tautų valdininkai jau planuoja sudaryti tarptautinį legioną Pietų Korėjai ginti, nes įvairių kraštų savanorių, pasisūliusių kovoti atsiranda vis daugiau.

Šiaip ar taip Korėjos karas nors ir truks mėnesiais, tačiau neatrodo, kad jis bus II-jo pasaulinio karo pradžia. Tačiau neabejotinai tai yra pirmasis skambutis.

A. K.

demokratizuoti, jėmiant į jų stovyklas, nutiekiant prieš juos vietos vokiečius.

Vakariniuose Vokietijos gyventojai žiūri komunistų pavojų

Prasidėjęs Korėjos karas ir Amerikos nesėkmė daugeliui vokiečių numušė ūpą ir pasitkėjimą Vakarais. Net ir spauda Korėjos įvykius laiko Amerikos pramiegiojimo pasekmę. Bijomasi to paties ir Vokietijoje. Taip galvoti vokiečius verčia ir tai, kad sovietų zonoje vokiečiai jau buriami kažkokiems įvykiams, tuo tarpu vakarų Vokietijoje gyvenimas eina be pasirošimo. Ypač pasienio srityje gyvenę vokiečiai laukia sutinkant raudonarmėčius be jokio vakarinio jėgų pasipriešinimo. Sovietų zonoje varoma propaganda, kad ateis išlaisvinimo laikas, ir, kad jokio pavojaus nebus, o visi kar. tu "eisme" sumušti Angliją ir Ameriką.

L.

Tarptautinės politikos sūkuriuose

Kada baigsis?

Nežinodami rusų politikos, kariniai ekspertai nenoriai spėlioja, kada baigsis kruvinasis Korėjos konfliktas. Optimistiškai galvojančieji teigia, jog jei sovietai šiaurės korėjiečių sumanys neremti, trys JAV armijos divizijos karą užbaigs rudeni. Daugiau pesimistiškai šaltiniai mano, jog aplinkybės taip susidėsčiusios, kad šešios JAV divizijos pergalę laimės tik po daug ilgesnio laiko.

Rusai bijo A-bombos

Gynybos vadovai teigia, jog nors atominė bomba ir B-36 bombonešiai, kurie pasirodę ja gabenti, nemetama ant Korėjos, tačiau ji vadinama šiame kare didėliu vaidmeniu. Reikia manyti, jog rusai dar ne viena tokia incidentą išgalvos, kaip Korėją, žinoma tik norėdami parvarginti amerikiečius ir pažiūrėti jų reakcijos. Tačiau kol amerikiečiai jų miestus gali paversti dulkėmis, rusai nedrįs provokuoti trečiojo pasaulinio karo.

Rusų melo fabrikas

Neseniai Amerikos Balsas (Voice of America) pareikalaavo iš vyriausybės dar 100 mil. dolerių savo programai vykdyti. Kaip argumentas už Voice of America cituojamas toks rusų radijo neseniai padarytas pranešimas: "JAV kariai Korėjoje piktai džiaugdamiesi stebėjo li. gi pečių į žemę įkastus 289 berniukus ir mergaites, kurie po kelių valandų kančių buvo nušauti į galvą. Jie taip pat buvo pilni pikto džiaugsmo, kai kitus berniukus ir mergaites nusivedė į miesto aikštę ir visiems išplovė liežuvius".

Griš į politikos lauką

Korėjos karas sumaišė daugeliui žmonių planus. Štai išdoro sekretorius Snyder ir NLRB šefas Herzog buvo nutarę iš eilutųjų pareigų pasitraukti. Dabar gi, jie lieka savo vietose. Taip pat ir buvęs JAV armijos sekretorius Gordon Gray, kuris kandidatuoja į North Carolina universiteto profesorius, greitai

PAVERGTOJE LIETUVOJE

Nevyksta pavasario sėja

1950. V. 14 d. "Tiesa" korespondencijoje iš Širvintų rašo: "Pernai Korvės tarybinis ūkis pavasario sėją atliko nepatenkinamai. Dėlto buvo gauti labai žemi grūdinių kultūrų ir pašarinių šakniavaisių derliai. Tačiau tarybinio ūkio vadovai šią pagrindinę klaidą kartoją ir šiais metais. Tiek grūdinės kultūros, tiek bulvės ir pašariniai šakniavaisiai sėjami neprišilaikant pagrindinių agronomikos taisyklių. Dar iki šiol ariama be priežiūros, traktoriai dažnai genda, prastovi be darbo, dėl ko praleidžiami geriausi sėjos terminai. Tar. ūkio mechanikas Kalionovas, būdamas girtas, sudaugė traktorių ir sėjamąją mašiną.

Kolchozų vadovai prie alučių

"Tiesa" V. 14 d. iškelia Joniškio valsčiaus Kuisių kaimo kolchozo "Artojo" laimėjimus. Laikraštis pažymi, kad tai esąs vienas geriausių susitvarkusių kolchozų visoje apylinkėje. Tačiau laikraštis negali užslėpti, kad esą ir neigiamų reiškinų.

"Nuėmus derlių, užuot tuoj suorganizavus javų kūlimą, dalis kolūkiečių su tuometiniu pirmininku priešakyje gal kokią savaitę prisėjo prie alaus gėsių, ko užėjo lietus. Liko daugelis javų nekultū, tam tarpe iš sėklinių sklypų. Ilgą laiką mūsų kolūkyje buvo įgalėjusi netikusi darbo tvarka: nariai iš vakaro jokiū būdu negalėdavo sužinoti, ką ir kur sekantią dieną reikės dirbti. Reikia tik pagalvoti, prie ko priveda tokia "tvarka" karščiausiu lauko darbų metu — ar tai per pavasario sėją, kai kiekviena uždelsta valanda neša tik nuostolius, arba derliaus nuėmimo, kai jėvas prašyte prašosi piauamas". Toliau laikraščio korespondentas atvirai prisipažįsta: "Dėlto išėjo taip, kad tūninkas gavo pašaro lygiai tiek pat, kiek ir stropus, pareiginas artelės narys. Be to, per metus neįsitaikė jokių žemės ūkio mašinų, nepradėjome statybų ir gavome mažą pinigų už darbadienius. Fermose nėra lovių. Mūsų artelės meistras tuč tuojau galėtų pradėti dirbti loviuos, bet neturi tam reiki-

Net komunistai vengia poligramatos

"Tiesos" V. 11 d. numeryje paskelbtas ilgas laiškas iš Klaipėdos, kuriame daug rašoma apie tai, kad vis dar nepavyksta suorganizuoti "politgatovkos" kursų. Matyt, kad "politinis mokslas" visiems yra įgrisęs iki gyvo kaulo:

"Partinio švietimo tinklas pradėjo dirbti vis blogiau ir blogiau. Apie 300 komunistų, kaip buvo nurodyta paskutiniame partijos Klaipėdos miesto plenumo, nustoję mokytis, iširo kai kurie rateliai ir politinės mokyklos "Trinių" fabrike; Upių uoste, Neringoje, nustoję beveik dirbti rateliai faneros fabrike, FGA mokykloje Nr. 7 ir kitur. Propagandininkai vis rečiau ir rečiau lanko seminarius. Būdavo nemaža užsiėmimų, kuriuose dalyvavo vos keletas propagandininkų. Seminariai neįdomūs. Mums prikalbėdavo daug gražių žodžių, bet jų niekaip suprasti negalėdavome".

Ir patys komunistų vadai, netgi maskoliai nežina partinių mokslų: "Nesimoko ir uosto partinio buro sekretorius drg. Kirpčnikovas, ir jis nesirūpina, kad mokytųsi uosto komunistai. Visiškai nesimoko ir daugelis kitų komunistų".

kiamų įrankių, o valdyba jam nepadeda įsigyti".

Vėl kalti profesoriai

V. 8 d. Lietuvoje buvo sušaukta Lietuvos TSR politinių ir mokslinių žinių skleidimo dr-jos narių suvažiavimas. Ši draugija, kuriai vadovauja prof. Matulis, yra pasistačiusi sau tikslu ruošti įvairias paskaitas ir įrodinėti Lietuvos žmonėms bolševikinės santvarkos reikalingumą. Ji turi 16-ą narių kolektyvų ir netoli 2.500 narių. Prof. Matulis nusiskundė, kad į ją nestoja lietuviai agronomai, inžinieriai, gydytojai ir iš viso inteligentija. Gi švietimo, ž. ūkio, ir sveikatos ministerijos, kurios neprievartauja savo žinioje esančių lietuvių, jis apkaltino beveik sabotažu. Kiti gi inteligentai, jeigu ir skaitą paskaitas, vengia marksizmo ir kitų politinių temų. Jie nesistengia "išplėsti tematiką paskaitų, demaskuojančių buržuazinę — nacionalistinę, klerikalinę ideologiją". Didžiausį kaltinimą metė profesoriams K. Šalkauskui, J. Balčikonui, Jablonskui, docentams Bielskui ir Galickiui, kurie neskaitytė vienos paskaitos. Esą ir fabrikų direktorių (Stankevičius, Kaplanas), kurie nekvečia paskaitininkų.

Suvažiavimas išrinko naują valdybą. Valdymo išrinkti: A. Abecionaitis, Anuškinas, M. Balauskas, J. Banahis, D. Dariauskas, K. Baršauskas, G. Baronas, F. Bieliauskas, K. Bieliukas, J. Bučas, J. Bulavas, J. Čygas, K. Davtian, V. Germanas, V. Girdžius, A. Jurevičius, V. Kadziulis, A. Knyva, P. Kolcovas, J. Kriščiūnas, V. Kuzmickis, J. Kupčinskas, A. Liolytė, J. Macijauskas, J. Matulis, M. Mickis, R. Mironas, M. Nedzinskaitė, V. Niunka, A. Novodvorskis, I. Podživalovas, K. Preikšas, A. Ragutis, P. Samulionis, P. Slavenas, J. Šimkus, V. Taurinskas, V. Vitkauskas, G. Zimanas, J. Žiugžda, A. Žukauskas. Pirmininku ir toliau liko Prof. Matulis.

Net komunistai vengia poligramatos

"Tiesos" V. 11 d. numeryje paskelbtas ilgas laiškas iš Klaipėdos, kuriame daug rašoma apie tai, kad vis dar nepavyksta suorganizuoti "politgatovkos" kursų. Matyt, kad "politinis mokslas" visiems yra įgrisęs iki gyvo kaulo:

(L)

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlack 1-3121

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlack 1-3121

Subscription Rates:
In U. S. A., one year.....\$3.00
In U. S. A., six months..... 1.50
Other countries, one year..... 4.00
Other countries, six months..... 2.00

Advertising rates on application

Jungt. Valstybės metams.....\$3.00
Jungt. Valstybės pusmečiui..... 1.50
Užsieny metams..... 4.00
Užsieny pusmečiui..... 2.00

Skelbimų kainos sulig susitarimu

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

KOMUNISTAS - SAVOJO KRAŠTO IŠDAVIKAS

"The Detroit News Editorial Page" savo šių metų liepos mėn. 11 dienos numeryje paduoda ištrauką iš U.S.A. komunistų partijos vadovėlio. Ši ištrauka yra U.S.A. komunistų priesaika kovoti prieš U.S.A. laisvę ir dirbti tik bolševikiškai Rusijai.

Pirmiausia tą ištrauką duosime lietuvišku vertimu:

"... Aš prisiekiu organizuoti mases tikslu ginti Sovietų Sąjungą, pergalingojo socializmo kraštą. Aš prisiekiu visą laiką budriai ir tvirtai ginti leninę partijos liniją, kuri vienintelė garantuoja sovietų galios triumfą Jungtinėse Amerikos Valstybėse".

O dabar paduosime ir originalinį šios priesaikos tekstą anglų kalba su tikslu nurodymu, iš kur jis paimtas.

"... I pledge myself to rally the masses to defend the Soviet Union, the land of victorious socialism. I pledge myself at all times to remain a vigilant and firm defender of the Leninist line of the Party, the only line that insures the triumph of Soviet Power in the United States". (Paimta iš "Manual of Organization", Communist Party of the United States, Page 105).

Labai įdomus tekstas!

Šitokius žodžius turi prisiekti kiekvienas amerikietis, kuris įstoja į komunistų partiją! Kitaip sakant, amerikietis, patapęs komunistu, tuo pačiu jau pasidaro Amerikos priešu ir jos išdaviku, nes amerikietis komunistas turi visas savo jėgas skirti vienam tikslui: kad bolševikai rusai visur laimėtų ir kad Amerika atsidurtų Rusijos rankose.

Bet šitokias išdavikiškas priesaikas turi nevien Amerikos komunistai: tokias priesaikas prisiekia kiekvieno krašto komunistai; dėl to bet kurio dar laisvo krašto komunistai yra ir savo krašto išdavikai.

Komunistui nėra savo, gimtojo, krašto: jis dirba Rusijai; komunistui nėra savos valdžios: jis tedirba rusų komunistų valdžiai Maskvoje ir tik jos nurodymų kuo griežčiausiai teklusio; komunistui nieko nėra šventa ir tautiška: juk jis yra prisiekęs dirbti prieš savo tautą, kad ją pavergtų ir svetimiesiems atiduotų.

Baisus yra kiekvienas, kuris nužudo savo tėvą ar motiną. Bet komunistai juk siekia daugiau negu vien savo tėvus nužudyti ar sunaikinti: jie siekia visą savo tautą pražudyti! Dėl to iš tautinės ir valstybinės pusės kiekvienas komunistas yra ne tik išdavikas, bet kartu ir žmogžudys — tautžudys!

Laikas yra pradėti vadinti komunistus jų tikruoju vardu ir parodyti, kas jie iš tikrųjų yra.

PENKIOS MINUTĖS PRIEŠ DVYLIKTA

Jau trisdešimt metų su viršum, kai pasaulyje vyksta kurstymas žmogaus prieš žmogų. Tas kurstymas eina "klasių kovos" vardu. Tam kurstymui vadovavo ir tebevadovauja Kremlius valdovai. Tas kurstymas pasiekė iki šiol tokį laipsnį, kad viena didžiulė žmonijos dalis nuteikta prieš kitą. Nuteikta taip, kad, rodosi, drauge ant žemės veido jie negali gyventi, o vienai kitas, kaip žiurkės, turi sunaikinti ir gyventi tik išlikusieji. Taip kalama "darbininkams" iš Maskvos.

Šitas žmonijos istorijoje negirdėtas žmonių prieš žmones kurstymas labai skaudžiai yra palietęs ir mus, Amerikos lietuvius. Geroka dalis mūsų kūrto yra sukurstyta prieš mus. Tai tie, kurie save čia vadina komunistais. Juos sukurstė prieš savuosius brolius tas pats Kremlius. Sukurstė jis juos nepaprastai šlykščiomis ir suktomis priemonėmis. Pirmiausia, išnaudojo Kremlius jų tamsumą "įtikinęs" juos, kad, "laimėjus komunistui", jūs būsite "patys krašto ir turtų valdytojai". Tam "įtikinimui" Kremlius specialiai nusamdė keletą pargidėlių, kurie, patys visai netikėdami tais "įtikinimais", grynai dėl biznio, šėtoniškai vedė šitą kurstymą sąjūjų tarpe. Norėdami išvengti amerikoniško fabriko, iš vienos pusės, ir liuksuosiškai gyventi, iš kitos pusės, jie, šitie keli intelektualiai pajėgūs išgamos, griebėsi pardavinėti rusams lietuviškąją dvasią. Pasidarė tiesiog Kremliaus kontraktoriai. Jų veiklos rezultate šiandien turime čia nemažą lietuvišką kalbančių, bet ant viso to kas lietuviška besispjaušančių, o rusų begarbinančių žmonių.

Ką iš to turi šitaip parduotasis pats vargšas lietuvis? Išskurus tai, kad iš jo per tris dešimtmečius čiulpė ir tebečiulpia paskutinį centą šitie niekšingi kontraktoriai, jis daugiau iš to nieko neturi. Nebent dar išsigimėlio vardą! O ko jie turėjo tikėtis per tuos kontraktorius? Ypač tie, kurie turi čia rimtus turtus — namus, įmones — kaip tie suderina savo santykius su šitais kontraktoriais? Net ir tie, kurie "tik tolerantiški" yra šitiems pardavikams. O tokių juk yra nemažą mūsų tarpe. Juos mes matome per jų skelbimus šitų apgavikų spaudoje, per jų lankymasi anų subuvimuose.

Iki šiol šitie pardavinėjamieji galėjo teisintis, kad tai netiesa, kad komunistai yra žmonijos prieštai, kaip kad skelbia tie,

PASIŽVALGIUS DABARTINĖSE TREMTINIŲ STOVYKLOSE

Mūsų specialaus korespondento Vokietijoje

Atėjo su nepasitikėjimu ir baime tremtinių lauktoji liepos 1. Barakų ir kareivinių gyvenimoj ankstų rytą pamatė aikštėse ir namuose vaikščiojančius naujus veidus — tai jų naujieji rūpintojai vokiečiai. Iki šiol laisvame nuo vokiečių policijos stovyklos plote pasirodė išdidai vokiška uniforma.

Jie vaikščiojo po stovyklą ir su nepasitikėjimu stebėjo kiekvieną tremtinį. Juk šiandien jie jau šeiminkai, jie galiūnai, jie gali daryti su jais ką nori. Jų manymu čia slepiasi tūkstančiai nusikaltėlių, ne kultūringų žmonių.

Buvę stovyklų tarnautojai tremtiniai šiandien taip pat bedarbiai stebi naujus šeiminkus. Tremtiniai neleidžia patiemis savo reikalus tvarkyti ir todėl tūkstančiai šiandien liko bedarbiai ir jų vieton atėjo vokiečiai. Ir vėl vokiečiams pasidarė šaltinis pasipelninti iš kito kailio.

Šiandien baigė darbą ir tremtiniai maitinusi virtuvė. Vienas kitas iš papratimo, ar per apsirikimą atėjo su katiliuku prie virtuvės, pastovėjo ir vėl tuščias grįžo. Tai mūsų viengungiai. Pinigų dar negavo, o santuopų neturi. Vadinas šiandien teks pabadauti, nes tik ryt vokiečių darbo įstaiga mokės pašalpas.

Štai tremtinių eilės prie darbo įstaigos. Visų veidai patenkinti, nes šiandien mokė pašalpas ir nuo dabar kiekvienas pradės tvarkyti savo reikalus pagal pinigą, o ne pagal skurdą davinį. Deja, trijų šeimos galva grįžta nuo langelio sugniaužęs sąjuoje 21 markę su iškreiptu veidu. Jam pasakė, kad su tais pinigais jis turės išstiegti savaitę išmatinti šeimą, bet, ir aprenkti, sumokėti nuomą už barako kambarėlį, už kūrą, šviesą, vandenį ir kitus mokesčius. Viengungio veidas dar iškreiptesnis. Jis gavo vos 9 markes ir jam teks išpildyti tas pačias prievoles.

Kiekviena nauja diena stovykloje neša naują žinią. Iš vieno geresnio bloko šiandien tremtiniai gavo įsakymą išsikelti į kitas patalpas, specialiai numatytas tremtiniam. Tos patalpos reikalingos vokiečių tarnautojams. Prieš vėją nepapūsi. Sako neisi, ateis policija ir išmes. Sekančią dieną blokas jau tuščias. Vokiečiai skirstosi kambarius — šeimai trys kambariai ir virtuvė, (tremtinio šeima tužėmė tik vieną kambarį). Tačiau vokiečiai ir tai dar nepatenkinti. Vienas jų protestuoja, kad, gir-

di, jo šeimoje esąs 21 metų amžiaus sūnus, kuris pagal vokiškas taisykles turįs gauti atskirą prie šeimos patalpą ir reikalauja pridėti dar vieną kambarį.

Gi tremtinių bloke taip pat viengungių kambaryje nesustiprino. Atkraustyti 4 viengungiai prie kitų dar 3 vaidinasi dėl kėrtės. Į kampanuštumtasis reikalauja jį prileisti prie lango, nors pavalgyti ir laišką parašyti. Antrasis aiškina: "Aš moku už mano kėrtę ir tavęs neleisiu". Kažkas pataria eiti pasikūsti naujai valdžiai, gal duos kambarį. Nu-eina, bet valdžia sako: ne, tamsa kaip viengungis negali gau-

ti atskiro kambario, o turi gyventi su grupe viengungių.

Ir taip kasdien vis kas nors naujo, vis juodėdė ateitis. Darbo galimybės, kad ir ateityje, labai ribotos, ypač "auslenderiams". Geresnio nieko negalima laukti. Kad pačias tremtinių stovyklas tvarkyti negali tremtiniai, tai kas juos leis prie kitų geresnių darbų.

Tremtinių išlaikomos krautuvės taip pat uždarinėjamos, o jų vieton jau pradeda atsidaryti vokiečių krautuvės.

Vokiečių spauda stovyklų perdavimo progą rašo, kad tremtiniai džiaugiasi nauju gyvenimu ir kiekvienas kuriasi naują egzistenciją.

KATALIKYBĖ PIETŲ KOREJOJE

Roma. — Dėl paskutinių įvykių Korėjoje yra tapusi pasaulio dėmesio centru. Įdomios todėl yra žinios ir apie katalikybės pradžią bei jos plėtimąsi Korėjoje. Pirmieji Kristaus mokslo Korėjoje pradėjo skelbti misijonieriai Jėzuitai penkioliktojo amžiaus pabaigoje. Tarp 205 japonų kankinių, 1867 m. paskelbtų palaimintais yra 9 korejiečiai. 1812 m. Korėjoje pasiektas prašymą Pljuif VII ir 1827 Leonui XII kitą, kad būtų įsteigtas šiam tolimame krašte Apaštališkasis Vikarijatas. Vikarijatas buvo įsteigtas ir pavestas Paryžiaus užsienio misijonieriams. Kai 1838 m. į ten pasiųstas vyskupas Mons. Imbert pasiekė šią teritoriją, konstatavo, kad katalikų jau buvo 10.000 ir jau buvo formuojama maža seminarija, kurioje slapta buvo ruošiami kunigai. Vyskupi Imbert ir jo dviems palydovams 1838 m. buvo nukirstos galvos. Tokiu būdu misija baigėsi kraujo praliejimu, ir šventaisiais 1925 metais buvo paskelbti palaimintaisiais 69 Korėjos kankiniai. Sekančiame tikėjimo persekiojime 1866 m. buvo nukankintas dar vienas vyskupas ir 5 misijonieriai. Pagaliau pagal 1882 m. tarptautines sutartis Korėjoje atidaryta savo sienas užsieniečiams. Tuo prasidėjo Korėjos katalikams Konstantino epocha. Herižiški misijonieriai pasidėjo savo gedulo rūbus, ir tikinčiųjų skaičius pradėjo nepaprastai greitai augti. 1933 m. katalikų jau buvo 120.000 su 80 vietinių kunigų, 100 užsieniečių misijonierių, 200 seserų vienuolių ir 200 seminaristų. Šiandien korejiečiai stato savo lėšomis di-

džiausią Korėjoje bažnyčią Fieng Y Ang mieste. Pietų Korėjos respublika savo konstitucija laidavo kiekvienam piliečiui tikėjimo laisvę. Šiandien Pietų Korėjoje misijonieriai turi pilną veikimo laisvę ir naudoja didelę vietinių gyventojų pagarbą bei paramą. Demokratinės Korėjos prezidentas rodė nepaprastą dėkingumą Popiežiui, kuris tuo laiku, kai dar Korėjos nepriklausomybė buvo diskutuojama, pasiuntė į Seul savo oficialų reprezentantą Apaštališkojo Delegato Mons. Patricijaus Byrne asmenyje.

1947 m. spalio 9 d., kai naujasis Popiežiaus delegatas nusileido Seul aerodrome, dvi ilgos, per 30 kilometrų besitęsiančios, eilės korejiečių sveikino Šv. Sosto pasiuntinį, mojuodami Popiežiaus spalvų vėliavomis.

Prancūzai apie komunistų okupaciją Lietuvoj

"REVEUE PARLEMENTAIRE" PUIKIAI INFORMUOJA PRANCŪZŲ TAUTĄ APIE LIETUVĄ IR JOS KANČIAS

Paryžius. — Paryžiuje išėjantis "Revue Parlementaire" savo paskutiniame numeryje rašo: "Jau 10 metų praėjo nuo 1940-ųjų birželio mėn. 14 d., kai vokiečių tankai įvažiavo į Paryžių. Pusė Prancūzijos buvo išjudinta. Visame pasaulyje visi geros valios žmonės jautėsi užgauti. Ta pačią dieną 23 val. 50 min. Molotovas, pasikvietęs į Maskvą Lietuvos užsienio reikalų ministrą Urbšį, jam iškėlė ultimatumą, reikalaujantį pateikti šalies viduje režimą ir įsileisti sovietų kariuomenės dalinius. Nustatytas atsakymui laikas pasibaigė rytojaus dieną 10 val. Tą dieną, t.y. birželio mėn. 15-ją, į Lietuvą įsibrovė Raudonoji Armija. Tame Prancūzijos žlugimo sąmyšyje maža kas pastebėjo šį Sovietų Sąjungos pasistūmėjimą ir Vakarų, pasistūmėjimą, kuris šiandien graso Europos egzistencijai. Tokiu būdu du draugai, vokiečiai ir rusai, ne tik tais pačiais metodais, bet ir tuo pačiu laiku vykdė savo agresinius pasaulio pavergimo planus.

Nuo savo įsikūrimo dienos Lietuvoje Sovietų valdžia ėmėsi tvarkyti krašto institucijas, darbą, ekonomiką ir gyvenimo būdą pagal savo sąvokas. Visos mažos, darbuotos tautos sukurto vertybės buvo brutaliai naikinamos. Teroras neaplenkė nė vieno namų. Pirmoji masinė gyventojų deportacija prasidėjo 1941 m. 14 — 17 dienomis. Buvo vykdomas "Sėrovo planas", siekias visos tautos sunaikinimo". Toliau straipsnyje suminimas išsivadavimas iš bolševikų ir vokiečių okupacijos metai, kada lietuvių taip pat buvo deportuojami tik jau kita kryptimi. "1944 metais, — toliau rašo laikra-

stas, — kai Vakarai pamažu išsivadavo ir vokiečių jungo, Lietuva vėl pateko į Sovietų vergiją. Tautos tragedija tęsiasi visą savo beviltiškumą... Tautos dvasiai palaužti ir jai fiziškai sunaikinti naudojamos visos priemonės. 520.000 deportuotųjų ir nužudytųjų iš bendro 2.225.000 šalies gyventojų skaičiaus duoda suprasti, kokių mąstų yra varomas tautos naikinimas... Bet tauta ir šiandien nepalūžta. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, rezistencijos daliniai šalies viduje, Lietuvos pasiuntinybės pilnai pripažįstamos prie didžiųjų demokratinų valstybių bei prie Vatikano veikia tautos vardu. Visi lietuviai, kur jie bebūtų: ar tėvynėje, ar pabėgę į stovyklose, ar Amerikoje, be paliovos tęsia kovą. Vakarai, kurie ilgą laiką buvo užimti kitais rūpesčiais, pagaliau

pradeda suprasti tikrąjį padėties rimtumą", baigia laikraštis.

Tame pačiame "Revue Parlementaire" numeryje apie Lietuvą įvykusius rinkimus taip rašoma: "1950 m. kovo 12 d. Sovietų Sąjunga vykdė rinkimus į Vyriausiąjį ir į Tautinius Sovietus. Ta proga yra įdomu paskelbti Tautybių Susirinkime Lietuvos gyventojų reprezentuojančių atstovų pavardes, būtent: Trofimov, Ozarsky, Chupikoff, Pisareff, Kapraloff, Apolsky, kurios yra specifiskai rusiškos. Lietuvos diplomatinis misijų šefai užsienyje drauge su savo kolegomis Latvijos ir Estijos atstovais pasiuntė atitinkamoms vyriausybės protestuoti notas prieš šiuos rinkimus, kurie yra brutalus Pabal-tijo valstybių ir tautų teisių išprievartavimo veiksmas.

PASKUTINĖ ŠIŲ METŲ ŠVENTOJI

Roma. VII. 9 d. šv. Petro Bažnyčioje įvyko septintoji ir paskutinė Šventųjų Metų kanonizacija. Buvo paskelbta šventąja Marija Ona de Parede y Flores, gyvenusi XVII šimtme-tyje Ekvadore. Ji mirė būdama vos 26 metų amžiaus. Savo paprastumu buvo labai artima pasauliui ir jį mylėjo, bet savo gyvenimo šventumu ir savo herojiškais dorybėmis ji išsiskyrė iš pasaulio pilkumos. Savo atgaila bei permaldavimo darbais stengėsi nušviesti pasauliui kelią į gaivinčias Dievo malonės aukštumas. Šv. Tėvas, kalbėdamas apie naują Šventąją išskėlė du pagrindinius jos bruožus: nepaprastą jos sielos skaistumą, ir herojišką Dievo bei žmonių meilę, kuria ji įrodė atgailodama iki vi-

sidėjęlius, slaugydama ligonius bei maldaudama Dievo pasigailėjimo žemės drebėjimo ir maro ištikčiai savo tautai. "Ne visi ypač mūsų laikais, suprantant atgailos reiką", kalbėjo Šv. Tėvas. "Daugeliui atgailos gyvenimas atrodo svetimas ir pilnas nuobodos. O tačiau mes visi esame nuodėmės pavidėtojai ir dėl to visiems reikalinga atgaila. Tik viena atgaila tegali šiandien apmaldinti pasaulį: šiauciančios nevaldomos instinkto ir aistras".

Kanonizacijos iškilmės dalyvavo apie 40.000 tikinčiųjų. Daugiausia tai buvo maldininkai iš Ekvadora, Kolumbijos ir kitų Vidurinės bei Pietinės Amerikos Valstybių. Tarp jų buvo apie 60 vyskupų, 10 kardinolų ir visas Šv. Sosto diplomatinis korpusas.

LIETUVIŲ KULTŪROS PERLŲ IEŠKOTOJAS

PASIKALBĖJIMAS SU ŽYMAUSIU MŪSŲ TAUTOSAKININKU PROF. DR. J. BALIU

Kas bent kiek domisj lietuvių kultūros perlukais — lietuviškąja tautosaka, tas be abejo žino ir prof. dr. J. Balio vardą. Šis žymusis mūsų tautosakos specialistas, nors ir ištremtas į Tėvynės, tačiau nemeta didelės reikšmės savo darbui, bet jau antra vasara važinėja po plačią Ameriką išsibarsčiusias lietuvių kolonijas, rinkdamas tautosakinę medžiagą. Gaila, jog šiam darui profesorius gali skirti tik vasaros metą, nes kitu laikui jis užimtas paskaitomis Indianos universitete Bloomingtone.

Šią vasarą prof. J. Balys vėl važinėja po lietuvių kolonijas. Atvykęs į Pittsburgą ir ta proga aplankęs "Lietuvių Žinių" redakciją, profesorius maloniai sutiko atsakyti į kelis klausimus, liečiančius jo tautosakinį darbą.

Kaip sekasi šiais metais su tautosakos rinkimu?, buvo pirmas klausimas.

Sekasi neblogai. Buvau Baltimorėje, Md.; Bostone, Mass.; Elizabete, N. J.; Nashua, N. H.; Worchester, Mass.; Hartford, Conn. ir pagaliau čia Pittsburghe. Dar yra daug senesnių amžiaus žmonių, kurie moka įvairios tautosakos. Dažniausia jie mielai dainuoja ir pasakoja. Tačiau yra ir nesuprantančių; pvz.: karčiamininkai mano, kad daina tinka tik įsigėrus. Tokie atkalbinėja ir kitus, kad nedainuotų, nes apsijuokins. Tai klaidinga pažiūra: mūsų dainos ne karčiamose sukurtos. Dainose yra daug mūsų tautos dvasingumo; jos vertingos kaip praeities palikimas ir kultūrinis paminklas. Mano tikslas jas surinkti ir išleisti. Tada jos bus priemonės mūsų laikų dainininkams ir chorams, o taip pat moksliniams tyrinėjimams.

Ar jau daug šioje savo kelionėje surinkote medžiagos?

Savo dabartinę kelionę prirašiau 16 kaspinių po pusę valandos; daugiausia dainų. Praeitais metais prirašiau 50 tų kaspinių.

Iš žymesnių šios kelionės atradimų suminėsiu kelis. Elizabete įdomių dainų padainavo Marcelė Mackevičienė ir Domininkas Petručionis. Bostone pasidarė šalta, pradėjo šurpas krestis. Vos parėjau namo. O parėjęs, kaip guliau, tai tris savaites išgulėjau. Vis atlėkavo juodas gražus arklys, nusizvengdavo ir liepdavo tylėti, nes už kalbas gyvą ir pragarą nusinešias. Aš ir tylėjau. Sakiau, kad velnias draudžia, ir tylėjau. Tik dabar išsišneku. Girdėjau, kad ir kunigus žadi eiti, gal atsimins ir už mane pasimėsi.

Jis nutilo. Tylėjau ir aš. Atsiminiau, kaip Švėdvinis pasakojo, kad juodu su Baltramiejum, pasukę namo artimesniu keliu, tiesiai per mišką, išgirdę velnio balo kažin ką taškantis, gargaliuojant, ir rādė ant beržo apsižergusi, kojomis vandens bėtaškanti Būdietį. Iš karto negalėjau su juo susikalbėti, marė, kad iš proto išėjęs, bet paskum išvedė iš miško ir paleidė namo. Visą tą vakarą jis kalbėjės apie juodo arklio pavogimą, kuris buvęs pats velnias, apie šlapius debesis ir drebes, o paskum susirges ir visą laiką nuo savęs vaikė Juodukas ir kalbėjęs mano tėvą, kad tas jį su savo Juoduku ir pragarą pastūmėjęs. Iš ligos pakilęs, nutilo, ir niekas nebegalėjo jį prakalbinti.

Dabar žiūrėjau į jį, o jis vėl gniaužė tarp pirštų samanišes. Aš tuo laiku išgyvenau savotišką nusiteikimą ir netikėjau jokių vaiduoklių nei velnių. Nors ir labai sunku buvo netikėti, ka-

tine — J. Karlonienė, R. Pivariūnienė ir M. Sibitienė. (Iš jų rašiau nedaug, tik tai, ko ypatingai ieškojau. Kitas jų dainas užrašė J. Būga). Worchesterje iš J. Kamendulio užrašiau 20 dainų (Daugų apyl.). Įdomių dainų padainavo J. Tamulevičius iš Marcininkų (treminys). Hartforde radau labai gerą dainininkę Oną Medolienienę iš Lazdijų parapijos. Pittsburghe esu antrą kartą. Čia suradau nuostabios atminties dainininkę ir pasakorę M. Takauškiene 73 m. amžiaus. Perna iš jos užrašiau 50 dainų, o šiemet atsiminė dar aštuoniolika naujų.

ėmė prel. Ambotas. Pittsburghe radau tautosakos mylėtoją kun. A. Sušinską. Kai randi paramos, tai ir darbas lengviau vyksta. Džiaugiuosi, kad šiame darbe nebesu vienas: Bostone ir apylinkėse daug tautosakos surinko Juozas Būga, kun. rėmė Lietuvių Kultūros Institutas, vadovaujamas kun. P. Juro.

Kaip Amerikos šios srities specialistai vertina mūsų tautosaką? Ar atitinkamos institucijos remia šį darbą?

Amerikos mokslo žmonės ir įstaigos mūsų tautosaką irgi vertina. Jau antra vasara važinėju po kraštą, dėka paramos,

Taip. Žinoma, išskyrus vieną kitą anglišką žodį. Šlaip esu radęs tokių dalykų, kurių nė Lietuvoje neteko užtikti. Yra ir išievių dainų. Jų visą eilę spausdina "Dirva".

Ir kitos tautybės renka savo tautosaką; pvz.: daug yra surinkę lenkai: Wayne universitetas Detroite turi specialų emigrantų tautosakos archyvą. Ten yra šiek tiek amerikonių surinktos lietuvių tautosakos. Tačiau didžiausias lietuvių tautosakos rinkinys šiuo metu yra prie Indianos universiteto. Apškritai tautosaka susidomėjimas Amerikoje yra didelis, baltieji malonų pasikalbėjimą prof. dr. J. Balys.

A. E.

SV. TĖVAS:

DARBAS PAŠVĖSTAS VIEŠAM GĖRIUI

Jo Šventenybė Popiežius neseniai priėmė specialioje audiencijoje Romos elektros bendrovės "Societa Romana di Elettricità" tarnautojus, iš viso apie tris tūkstančius asmenų. Šia proga šv. Tėvas pasakė kalbą, pabrėždamas, kad Popiežiai visada užstojo darbininkus ir gynė jų teises. "Imkite, mylimieji sūnūs, — kalbėjo Jo Šventenybė, — skaitykite Popiežių pareiškimus socialinių ir darbininkų padėties klausimu. Tai nėra bereikšmiai žodžiai, nei tušti pažadai, kurie negali būti išlaikyti ir išpildyti, bet tai yra galinga, sėkminga ir teisinga darbininko, jo darbo gerovės apsauga ir gynyba. Prie šios prijungta yra dar kita pastaba, būtent, kad darbas yra pašvęstas viešam gėriui kurti. Šitai daugelio dažnai yra užmirštama, arba nepakankamai įvertinama, ir tai tų, kurie iš šio turi neabejotiną naudą. Pasiūduodami pataravimus, kurie yra neišvengiamas, jie lengvai užmiršta šio vertę ir nuolat, ir tai teatsimena tik tuo metu, kai mirimo pataravimų nustoja". Kreipdamasis į susirinkusiuosius Jo Šventenybė pabrėžė, kad jau normaliais laikais reikalinga daug pastangų užtikrinti visiems normalų elektros srovės teikimą, bet jų dar daugiau pareikalavo praėjusio karo katalikizmas. "Reikia užgirti tą dvasios ir valios jėgą, tą neišsenkančią drąsą, — tęsė toliau šv. Tėvas, — kuri

leido Jums greičiau negu buvo galima apskaičiuoti ar pramanyti, atstatyti karo sugriovimus: pastatus, mašinas, linijų tinklus, paleidžiant iš naujo pilnam veikime milžinišką elektros tiekimo mechanizmą, pradedant nuo galingų kalnų jėgainių ir baigiant paprastą kuklios grįžimo lempele. Jūs galite pagrįstai didžiulius, — pasakė baigdamas Popiežius, — šiuo atliktu milžinišku atstatymo darbu, kadangi jis remiasi dviem sąlygomis, kurios sudaro darbo gyvenimo kilumą, būtent, darbininko interesus ir meilę savo darbui, bendradarbiaujant viešojo arba bendrojo gėrio siekime; ir interesus bei meilę žmonėi, kurios tarnybai tiek daug darbo sudėta".

"RELIGIJOS LAISVĖ" LIETUVOJE

"Tremtinių Balsas" rašo, kad po to, kai komunistai ištrėmė į Sibirį daug katalikų kunigų ir nemaža bažnyčių uždarė, dabar imasi prieš bažnyčios naujų represijos priemonių. Lankantieji bažnyčios duburį turi sumokėti po 7 rublius mėnesio mokesčio. Be to, komunistai uždraudė leisti betkokią tikybinių turinio knygas. Mokytojai ir tarnautojai, kurie bus nutverti lanką bažnyčią ir laiką ar skaita religinio turinio knygas bus be atodairės iš tarnybos atleisti ir jų reikalais toliau rūpintis saugumo organai.

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

SPAUSDINTO ŽODŽIO FRONTE

ČIA MŪSŲ ŽEMĖ

A. Vilainis, Žmogus, kuris amžinai kelia v. Reportažai iš kelionių Lietuvoje. 2 sąsiuvinys. Išleido knygų leidykla Nemunas, 1950 m. Cicerio, III, 96 psl. + 8 psl. skelbimų. Kaina 20 c.

Šis antrasis sąsiuvinis, nors ilgokai lauktas, tačiau dar malonų įspūdį. Autorius pateikdamas skaitytojams savo kelionių po mūsų mieląją Lietuvą aprašymus vertas nuosirdžios

skaitytojų padėkos. Lengvas stilius, kondensuotas turinys ir aprašymo objektai daro knygą mieliai skaitomą. Ypač ji rekomenduotina mūsų jaunimui, kuris čia ras dalelę tikrosios Lietuvos, su jos piliakalnių ir mižinkapių, pasakomis ir legendomis, didžiųjų vyrų kapais ir puošnėmis, mūsų protėvių statytomis, bažnyčiomis.

Reikia pasidžiaugti, jog autorius ir leidykla tobuliau sutvarkė ir šio antro sąsiuvinio meninę pusę. Pirmasis šio reportažų rinkinio sąsiuvinis meniniu atžvilgiu, kaip anksčiau minėjome, buvo gana menkas. Šis gi sąsiuvinys, nors ir gausus iliustracijomis, tačiau leidinys jomis neperkrautas, o ir jos pačios skoningos ir tinkamai išdėstytos.

Baigiant negalima neprisiimti ir tų aštuonių puslapių skelbimų knygos gale. Žinoma, finansiniu atžvilgiu jie yra pateisinami ir tikime, jog tik dėlto jie ir įdėti, tačiau kaip jie nesiderina su knygos turiniu ir pagaliau su jos išorine išvaizda. Argi nebuvo galima rasti kitokio būdo tiems duosnims žmonėms, vienu kitu doleriu prie tos knygos leidimo prisidėjusiems, pagerbti?

DULKĖS EŽERE

Pranas Kozulis, Dulkės ežere. Lyrika. Išleista Toronto, 1950 m. Toronto, Kanadoje. 62 psl. Kaina 0,75 dol.

"Dulkės ežere" yra bene trečioji Kanadoje išleista lietuviškoji knyga. Pranas Kozulis jau ne naujokas poezijos laukuose. Jo eilėraščiuose jaučiama poe-

tiška siela ir todėl jie mielai skaitomi. Šioje knygoje telpa virš keturiadesimt eilėraščių, suskirstytų į tris skyrius: Šiaurės žvaigždė, Pavasario žaibai ir Amžinas klausimas.

Techninė knygos pusė atliktą švariai ir nors be didelių mandrumų, knygos išvaizda simpatiška.

AIDAI NR. 6.

Jau pasirodė "Aidų" ir šeštasis numeris. Žinoma, kaip ir kiti numeriai, pastarasis yra turtingas didelės vertės medžiaga. Ypatingai vertingi Antano Maceinos (šeimos ir laimės tragika), Balio Sruogos (Apie dramaturgijos pradžią) ir Kun. dr. K. Širvaičio (Tremtiniai ir lietuviškųjų papročių ir tradicijų palaikymas) straipsniai.

Vertingos medžiagos telpa ir žurnalo skyriuose (literatūra, knygos ir žurnalai, menas, religinis gyvenimas, visuomeninis gyvenimas, politika).

Žurnalą puošia V. Petravičiaus, V. Van Gogh, A. Galdiko, Albert Bechtold, E. Docienės, Pablo Pleasso ir Teslofora Valaisa dailės kūrinių.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• Muzikos Žinios. Nr. 2 (125) Leidžia ALRK Vargonininkų Sąjunga. Šiame numeryje telpa vertingų teorinių straipsnių, "Šienapiūtės dainos" antroji dalis, kronika ir kt.

• Laiškai Lietuviams. Nr. 5. Mėnesinis Tėvų Jėzuitų leidinys. Šiame numeryje nagrinėjami aktualūs su šeimą ir religija susiję klausimai. A. E.

KATALIKAI VYRAI SMERKIA "TAKOS PARTIZANUS"

Birželio 29 d. Romoje posėdžiavo Katalikų Akcijos Vyrų Tarptautinės Federacijos Prezidentinis Vykdomasis Komitetas. Šis Komitetas apsvaistęs tarptautinę padėtį, ryšium su Korėjoje įvykdytu užpuolimu, išnešė skantį protesto nutarimą: Tarptautinė Katalikų Akcijos Vyrų Federacija gyvai protestuoja vardan laisvės ir saugumo principo, kuris turi būti garantuotas kiekvienai tautai, prieš aiškų tarptautinio

sugyvenimo ir teisės principų sulaužymą, įvykdytą komunistų užpuoliant Pietinės Korėjos valstybę; kviesdami viešąją opiniją pasmerkti taip vadinamą "taikos partizanų" veiklą, kuri renka parašus už taiką ir prieš atominę bombą, kurie tačiau, kaip rodo faktai, nesiekia tikrosios taikos, bet nori šiuo būdu užmaskuoti karo siekimus, bei pačius karo operacijas veiksmus.

VELNIO BALA

JURGIS JANKUS

Man pasidarė šalta, pradėjo šurpas krestis. Vos parėjau namo. O parėjęs, kaip guliau, tai tris savaites išgulėjau. Vis atlėkavo juodas gražus arklys, nusizvengdavo ir liepdavo tylėti, nes už kalbas gyvą ir pragarą nusinešias. Aš ir tylėjau. Sakiau, kad velnias draudžia, ir tylėjau. Tik dabar išsišneku. Girdėjau, kad ir kunigus žadi eiti, gal atsimins ir už mane pasimėsi.

Jis nutilo. Tylėjau ir aš. Atsiminiau, kaip Švėdvinis pasakojo, kad juodu su Baltramiejum, pasukę namo artimesniu keliu, tiesiai per mišką, išgirdę velnio balo kažin ką taškantis, gargaliuojant, ir rādė ant beržo apsižergusi, kojomis vandens bėtaškanti Būdietį. Iš karto negalėjau su juo susikalbėti, marė, kad iš proto išėjęs, bet paskum išvedė iš miško ir paleidė namo. Visą tą vakarą jis kalbėjės apie juodo arklio pavogimą, kuris buvęs pats velnias, apie šlapius debesis ir drebes, o paskum susirges ir visą laiką nuo savęs vaikė Juodukas ir kalbėjęs mano tėvą, kad tas jį su savo Juoduku ir pragarą pastūmėjęs. Iš ligos pakilęs, nutilo, ir niekas nebegalėjo jį prakalbinti.

Dabar žiūrėjau į jį, o jis vėl gniaužė tarp pirštų samanišes. Aš tuo laiku išgyvenau savotišką nusiteikimą ir netikėjau jokių vaiduoklių nei velnių. Nors ir labai sunku buvo netikėti, ka-

su tokiu nuosirdumu tas senukas išpasakojo, bet aš telkiau visą valios jėgą tam atsispirti. Aš norėjau rasti silpną vietą jo pasakojime ir įrodyti, kad tai tebuvo tik jo vaizduotės padaras. Vieną argumentą jau turėjau. Iš Šėduvos išėjimai, jie buvo užjėję Berelio smulkę, o kad smulkėje išbuvo kol sutekio, tai ir palmtų taurelių galėjo būti pakankamas skaičius, kad velniai akyse pradėtų rodytis. Tą besvarstant, ir kitas argumentas atėjo į galvą. Jis sakė, kad jau Šėduvoje jam buvo drėgna ir šalta. Jau tada jis galėjo sirgti, pakelti galęjo staiga pakilti temperatūra, o jai pakilus, galėjo susijaukti ir velniai su arkliais. Bet tėvas? Kur dingo jis? Nei pėdsako, nei garso. O gal tam pradėjus klejoti, tyčia nuvedė jį į balą, ir pats nuėjo savais keliais.

— O kaip buvo su tėvu? Ar nieko nenujauti? — paklausiau. Jis tyliai papurtė galvą, pasakė pridūrė: — Gal šėtonas jį ant debesų kur numetė, o paskum grįždamas pasiėmė. O gal ir dabar po debesimis jis kur tebeklajoja. Aš nusijupojau. — Ko šaipais? — paklausė jis, ir balse suskambėjo piktu. — Viešpaties galybės, vaikel, dar neišmatavai. Tada man, kaip žaibas, švystelėjo galvon mintis. Aš pajutau radęs vietą ir pasakiau:

— Bet mano tėvas buvo labai greitas! — Mano balse buvo girdėti pergalės triumfas. — Senukas išpūtė akis. — Kodėl? — paklausė. — Kol tamsta ant arklio užsėdai, jis spėjo labai toli nueiti.

— O kas tau sakė? — Tamsta pats. — Kada? — Dabar, kai pasakojai. Juk, kai ant juodojo užsėdai, jį taip ilgai vijai, kad per tą laiką mažiausia jis turėjo būt bent ligi Didžiojo griovio nuėjęs! — kirste užkirtau.

Jis tylėjo. Valandėlę žiūrėjęs vienas kitam į akis, paskum jis sušuko: — Ir ko dabar įsispyrei? Gal manai, kad aš tavo tėvą prarijau? Tfu! — Nusispiovė, pakilo ir nuėjo. Pro retus eglių kamienus ilgai dar mačiau jį šmėščiojantį: patalkės į gelsvą, saulės nušviestą, ruožą, nutviskėdavo gelsvumu, o paniręs į šešėlį, pasidarydavo pilkas pilkas, kaip žemė.

Mane užgėlė nejuokumas, kad supykinau seną žmogų, kuris visiems girdavo mano gabumą, kiekvienoms atostogoms baigiantis, ateidavo išleisti ir kiekvieną kartą į mano kišenę įkišdavo penkrublių viršaus. Kai pirma kartą nenorėjau imti, jis pasakė: — Aš ir neatiduodu — paskolinu. Kai išėsi į kunigus, susišnešėsi. Liudininkų nereikės, vienai du susitarsim. Jis buvo rimtas ir į akis netelėjo galvon mintis. Aš pajutau radęs vietą ir pasakiau:

— Bet mano tėvas buvo labai greitas! — Mano balse buvo girdėti pergalės triumfas. — Senukas išpūtė akis. — Kodėl? — paklausė. — Kol tamsta ant arklio užsėdai, jis spėjo labai toli nueiti.

— O kas tau sakė? — Tamsta pats. — Kada? — Dabar, kai pasakojai. Juk, kai ant juodojo užsėdai, jį taip ilgai vijai, kad per tą laiką mažiausia jis turėjo būt bent ligi Didžiojo griovio nuėjęs! — kirste užkirtau.

Jis tylėjo. Valandėlę žiūrėjęs vienas kitam į akis, paskum jis sušuko: — Ir ko dabar įsispyrei? Gal manai, kad aš tavo tėvą prarijau? Tfu! — Nusispiovė, pakilo ir nuėjo. Pro retus eglių kamienus ilgai dar mačiau jį šmėščiojantį: patalkės į gelsvą, saulės nušviestą, ruožą, nutviskėdavo gelsvumu, o paniręs į šešėlį, pasidarydavo pilkas pilkas, kaip žemė.

Mane užgėlė nejuokumas, kad supykinau seną žmogų, kuris visiems girdavo mano gabumą, kiekvienoms atostogoms baigiantis, ateidavo išleisti ir kiekvieną kartą į mano kišenę įkišdavo penkrublių viršaus. Kai pirma kartą nenorėjau imti, jis pasakė: — Aš ir neatiduodu — paskolinu. Kai išėsi į kunigus, susišnešėsi. Liudininkų nereikės, vienai du susitarsim. Jis buvo rimtas ir į akis netelėjo galvon mintis. Aš pajutau radęs vietą ir pasakiau:

— Bet mano tėvas buvo labai greitas! — Mano balse buvo girdėti pergalės triumfas. — Senukas išpūtė akis. — Kodėl? — paklausė. — Kol tamsta ant arklio užsėdai, jis spėjo labai toli nueiti.

— O kas tau sakė? — Tamsta pats. — Kada? — Dabar, kai pasakojai. Juk, kai ant juodojo užsėdai, jį taip ilgai vijai, kad per tą laiką mažiausia jis turėjo būt bent ligi Didžiojo griovio nuėjęs! — kirste užkirtau.

Jis tylėjo. Valandėlę žiūrėjęs vienas kitam į akis, paskum jis sušuko: — Ir ko dabar įsispyrei? Gal manai, kad aš tavo tėvą prarijau? Tfu! — Nusispiovė, pakilo ir nuėjo. Pro retus eglių kamienus ilgai dar mačiau jį šmėščiojantį: patalkės į gelsvą, saulės nušviestą, ruožą, nutviskėdavo gelsvumu, o paniręs į šešėlį, pasidarydavo pilkas pilkas, kaip žemė.

Mane užgėlė nejuokumas, kad supykinau seną žmogų, kuris visiems girdavo mano gabumą, kiekvienoms atostogoms baigiantis, ateidavo išleisti ir kiekvieną kartą į mano kišenę įkišdavo penkrublių viršaus. Kai pirma kartą nenorėjau imti, jis pasakė: — Aš ir neatiduodu — paskolinu. Kai išėsi į kunigus, susišnešėsi. Liudininkų nereikės, vienai du susitarsim. Jis buvo rimtas ir į akis netelėjo galvon mintis. Aš pajutau radęs vietą ir pasakiau:

— Bet mano tėvas buvo labai greitas! — Mano balse buvo girdėti pergalės triumfas. — Senukas išpūtė akis. — Kodėl? — paklausė. — Kol tamsta ant arklio užsėdai, jis spėjo labai toli nueiti.

— O kas tau sakė? — Tamsta pats. — Kada? — Dabar, kai pasakojai. Juk, kai ant juodojo užsėdai, jį taip ilgai vijai, kad per tą laiką mažiausia jis turėjo būt bent ligi Didžiojo griovio nuėjęs! — kirste užkirtau.

Jis tylėjo. Valandėlę žiūrėjęs vienas kitam į akis, paskum jis sušuko: — Ir ko dabar įsispyrei? Gal manai, kad aš tavo tėvą prarijau? Tfu! — Nusispiovė, pakilo ir nuėjo. Pro retus eglių kamienus ilgai dar mačiau jį šmėščiojantį: patalkės į gelsvą, saulės nušviestą, ruožą, nutviskėdavo gelsvumu, o paniręs į šešėlį, pasidarydavo pilkas pilkas, kaip žemė.

Mane užgėlė nejuokumas, kad supykinau seną žmogų, kuris visiems girdavo mano gabumą, kiekvienoms atostogoms baigiantis, ateidavo išleisti ir kiekvieną kartą į mano kišenę įkišdavo penkrublių viršaus. Kai pirma kartą nenorėjau imti, jis pasakė: — Aš ir neatiduodu — paskolinu. Kai išėsi į kunigus, susišnešėsi. Liudininkų nereikės, vienai du susitarsim. Jis buvo rimtas ir į akis netelėjo galvon mintis. Aš pajutau radęs vietą ir pasakiau:

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

— Tegu sau eina, — sakė. — Mes vis tiek negalim spėti tiek sudaryti, kiek tau reikia, o tu rašykis, kiek gauni; kai, baigęs mokslius, uždirbsi, atiduosi. Jis vis tiek neims.

GINTARINIO EŽERO PAKRANTĖJ...

(IS A. VILAINIO REPORTAŽŲ RINKINIO "ČIA MŪSŲ ŽEMĖ" ANTROJO ŠASIUVINIO)

Valgome lydeką drebučiuose. Ji šviežia, neseniai pagauta. Lukšto ežere. Apie mus sukasi ir pati karčiamos šeiminkė. Ji giriiasi, kad tik ji viena moka geriausiai paruošti žuvį. Matyti, kad geriau įtikintų mus, ji sako, kad čia ir profesorius Vol-demaras, gyvendamas pas juos ištėmė, visada pietums valgydavęs lydeką drebučiuose. Pro langą mes girdime ratų dundėjimą. Akmenuotu keliu slenka vežimas po vežimo į tur-gavietę. Čia į turgus suvažiuo-ja iš plačių apylinkių. Preky-vietėje žviegia kiaušės, bliauna avys, kudakuoja vištos. Mote-rys ant vežimo pardavinėja sviestą, kiaušinius, grietinę. Vi-si vežimai priversti maišų su bulvėmis ir javais. Jaučiamas, kad čia Žemaičių žemė derlin-ga ir todėl nieko nestinga.

Varniai garsūs iš seno. Čia buvo įkurta pirmoji Žemaičių vyskupija. Po sukilimo vysku-po sostas buvo iškeltas į Kauną, ir kazakai užėmė vyskupijos pastatus. Jie išgarsėjo, kaip baudžiamieji būriai visoje Lie-tuvoje.

Vyskupijos katedra balta, kaip gubė. Ji jau statyta prieš kelis šimtmečius. Jos vidus iš-puostas freskais, gipsatūromis. Čia ir dabar greta didžiojo al-toriaus tebestovi vyskupo sos-tas — kėdė. Esą pats vysku-pas Valančius, išvykdamas pa-sakas:

— Saugokite bažnyčios kuni-kaikščio sostą. Ateis diena, ka-da vėl į Varnius sugrįš vysku-pas.

Bažnyčioje matosi visa eilė vyskupų portretų. Čia mato-me Giedraitis, Tiškevičius, Valančius ir kitus. Vienas čia garsingiausių visų Žemaitijos vyskupų yra laikomas vyskupas Merkelis Giedraitis. Jis buvo šviesaus, gilaus proto ir kieto charakterio žmogus. Atsivie-tęs į talką jėzuitams, jis sulaukė reformacijos plitimą Žemai-čiuose. Susirūpino katalikiška spauda, ir, pats dorai gyvendamas, davė kitiems gražų pavyz-dį. Jo paveikslas ir dabar kabo kairėje didžiojo altoriaus pu-sėje. Paveikslas tapytas alie-jiniais dažais. Ir ant drobės vyskupas atrodo tylus ir susi-

rūpinęs. Merkelio Giedraitio palaikai palaidoti Varnių ka-tedroje. Jis laikomas šventu vyskupu. Dėl jo kanonizacijos užvesta byla Romoje. Spėja-ma, kad vyskupo palaikai yra įmūryti Varnių katedros sieno-jė. Jų buvo ieškoma keliais ba-vejais, bet, nežinant tikrosios vietos, iki šiol palaikai nesu-rasti.

Esą šis šventas vyskupas pa-sirodęs dievobaimingoms mote-ryms. Jos visada ateidavusios anksti ir meldavosi dar prie uždarytų bažnyčios durų. Kar-tą atėjusios, jos pastebėjo baž-nyčios viduje šviesą. Durs bu-vo praviros. Iėjusios pamatė vyskupą laikantį mišias. Nuo vyskupo galvos kilo šviesos,

Skliido malonus kordylų kvapas. Jos išsigando ir suprato, kad čia apsišėikimas. Skubėjo į kleboniją pranešti kunigams. Tačiau, kol jie atsikėlė, apsi-rengė, mišios pasibaigė. Baž-nyčia vėl paskendo mūroje ry-to prieblandoje. Spėliota, koks vyskupas galėjo laikyti mišias. Moterys atpažino jį iš portreto esančio prie bažnyčios alto-riaus. Tai buvo vyskupas Mer-kelis Giedraitis.

Po bažnyčios didžiojo alto-riumi yra požemis. Jame anks-čiau buvo laidojami vyskupai. Prieš palaidojant jų kūnus, iš-balzamuodavo, kad ilgiau išsi-laikytų. Nūdien šis požemis ap-veistas ir apgruvis. Jame ma-tėme tik trijų vyskupų karstus.

ORGANIZUOJAMA ŠV. TĖVO DIENA

Lietuvių šv. Metų Komitetas ragina lietuvius į maldos ir aukų žygį už šv. Tėvą ir šv. Metų intencijas.

Roma. — Šventųjų Metų Ko-mitetas Lietuviams Priimti Ro-moje š. m. liepos mėn. 2 d. iš-siuntinėjo viso pasaulio lietu-vių kolonijoms tokio turinio raštą:

„Atvykstantieji į Romą aki-vaizdžiai pajunta Šventųjų Me-tų malones ir jų veikimą. De-ja, labai maža išsibarsčiusių po visą pasaulį mūsų tautiečių ga-lės šiais metais aplankyti Šven-tąjį Miestą. O nepaprastai Šventųjų Metų malonės skirtos visiems: „Tebūna Šventieji Mei-tai, meldžia Dievą šv. Tėvas, v i s i e m s apsiplavimo ir šventėjimo, vidinio gyvenimo ir atlyginimo metai, metai didelio grįžimo ir didelio atleidimo“.

Kad Šventieji Metai visų bū-tų labiau pajusti, kad jų ma-lonėmis pasinaudotų visi, ypač šiuo metu taip jų reikalingi, mūsų tautiečiai, šv. Metų Ko-mitetas Lietuviams Priimti Ro-moje kviečia visus lietuvius, kur jie bebūtų, į maldos ir aukų žygį už šv. Tėvą ir Šventųjų Metų intencijas. Drįstame kreiptis į vadovaujančiuosius religiniam mūsų tautiečių gy-venančius atskirose šalyse ir prašyti, kad būtų paskelbta ir praveista šv. Tėvo o diena su atitinkamomis pamaldomis, šv.

Komunija, pamokslu, jei gali-ma ir su minėjimu ir akademi-ja, iškeliančiais šv. Metų reikš-mę ir šv. Tėvo asmenį. Šven-tiesiems Metams baigiantis šia ir kitomis progomis surinktos įvairios dvasinės aukos ir mal-dos bus surašytos gražiam ad-rese ir įteiktos šv. Tėvui visų viso pasaulio lietuvių vardu.

Šventųjų Metų Komitetas Lietuviams Priimti Romoje kreipiasi į Jus, prašydamas su-organizuoti ir prarasti šį neei-linės reikšmės maldų ir dvasi-nių aukų už šv. Tėvą ir Šven-tųjų Metų intencijas žygį Jū-sų gyvenamoje šalyje. Nepa-renkame datos šiai dienai, nes visiems kraštams ta pati diena gali būti nepatogi. Jums ge-rai pažįstamos savos šalies tau-tiečių šalys, tad geriau galėsi-te spręsti, kada patogesnis tam laikas ir kokių būdu leng-viau visus geros valios tautie-čius išjudinti bei palenkti į šį žygį.

Tikimės teigiamo atsakymo į mūsų kreipimąsi. Surinktų įvairių dvasinių aukų ir maldų laukiamo atsūnčiant iki šių metų lapkričio mėn. 15 d. Ad-resas: Kun. V. Balčiūnas, Via-Casalmonteferrato 20, Roma, Ita-lia“.

einu namo, leisk!

— Ne, ne, vėlnio vaike. Jei-gu jau tiek sušnipinėjai, tai ir pats eik! Eik pas savo pra-keiktą tėvą su visu jo šėtonu Juoduku!

Ir jis taip stipriai truktelėjo mano koją, kad ji išsprūdo iš už šakos, ir aš tik abiem rankom susigriebiau seniu už galvos.

As staiga suvokiau, ir mano dūšia krūptelėjo, lyg būčiau skaudžiu botagu per veidą ga-vęs. As suvokiau, kad taja pa-saka, kurią man sakė, ir jis ne-tikėjo, kad čia buvo visiškai kitaip, kad mano tėvas dingo čia, šitoje baloj, ir kad senukas visiškai ne pajaukauti ir ne ma-nęs pagąsdinti čia užlipo. As ėmiau kovoti. Man vėl pasise-kė pasprausti koją po kažin ko-kia šaka, o senio galvą apka-binti visu glėbiu ir prisipausti prie krūtinės. Jis tada atleido kaklą, ir aš visa nugara atsigu-liau ant beržo. Būdielis dabar norėjo atplėšti mano rankas nuo savo sprando, o aš norėjau kaip nors išlįsti iš po jo, išsi-plėšti iš jo glėbio ir pabėgti. Vieną ranką įsikibau į šaką, su-kaupęs jau visas jėgas, pasiver-čiau į šoną ir nusprūdau nuo beržo liemens. Instinktyviai paleidau senio sprandą ir grie-biausi kita ranka už šakos. Triokstėlėju lūžtanti šaka, di-delis sunkumas timptelėjo žy-myn, kad net per pečius ir krū-tinę nuėjo diegliai, paskum kažin kas kurčiai telkstelėjo ir vandenį. As kabojau ore ir abiem rankom laikiausi įsikibęs į palūžusią beržo šaką. Šaka treškėjo, o kojomis atramos ne-galėjau rasti. Apačioj taškėsi

vanduo ir buvo girdėti senuko balsas:

— Ranką paduok! Nusivilk švarką ir mesk man rankovę! Matyti jo negalėjau, nes jis buvo nuo manęs kiek į užpa-kalį.

Pagaliau pavyko įsispirti į kumpą šaką, ir pradėjau lipti aukšty. Šakos linko ir svy-ravo, bet po geros valandėlės kovos užsiritau ant beržo lie-mens ir pažūrėjau žemyn.

Iš vidurio akivaro kyšojo Smalio galva. Jis žiūrėjo aukš-tyrį ir norėjo kažin ką pasakyti, nes mačiau judant lūpas, bet žodžio negirdėjau.

Man sukosi galva, spaudė krūtinę ir darėsi pikta. As vi-sas drebėjau, o jo galva kyšojo ligi pečių iš vandens, lyg jis bū-tų stovėjęs. Ne, jis laikėsi už mano kartutės, kurią buvau įbedęs į dugną. Ji buvo jau daug giliau įsmigusi ir dar pa-lengva smigo gilyn. Jos net pasiekti nebebūčiau galėjęs, bet galas dar tebesirėmė į beveik ligi vandens nusvirusią beržo šaką, ir todėl ji nevirto, o sto-vėjo stacia.

— Traukia! — staiga sušuko senis, ir jo balsas buvo toks, kad man per nugarą šurpas nubėgo. As pašokau ir pasi-žiūrėjau į užpakalį.

— Už kojų traukia! — dar kartą sušuko ir ėmė rankomis kabintis kartute aukšty.

Mano akys netyčia užkliuvo kažin kas kurčiai telkstelėjo ir už kartutės viršūnės. Ji pa-lengva slinko per šaką žemyn, ir viršum šakos beliko galas per porą gniaužtų. Kai ir pro tą atramą praslinks, virs šono ir panirs kartu su seniu. Ir jis

žiūrėjo nebe į mane, bet į tą šaką, kuri, kaip nesustabdomas laikrodinis skaitė paskutines gy-venimo minutes, o gal sekun-des.

As apsižvalgiau. Šalia, ant beržo šakų, tebesvyravo. nu-mestas lazdynas, kurį buvau atsinešęs pridurti prie kartelės, jeigu toji mano reikalui būtų per trumpa. Paėmiau lazdyną ir nuleidau žemyn.

— Kibk! — sušukau.

Bet senis jo nematė. Jis, akių neatplėšdamas, žiūrėjo į žemyn per šaką slenkantį kartutės ga-lą ir šaukė:

— Traukia!

Jis ir nebesaukė, bet kalbėte kalbėjo, lyg norėdamas tai pa-sakyti pačiam sau, kažin kam sėdinčiam giliai po paties vi-duje.

— Traukia! Traukia, trau-kia, traukia... O, Dieve tu ma-no, už kojų traukia! Traukia! Sudaviau su lazdyno galu per rankas ir sušukau:

— Kibkis ir plauk į kraštą — ištraukis!

Bet jis pažūrėjo į mane, į ga-lą lazdyno, paleido vieną ran-ka nuo kartutės ir vėl griebė atgal.

— Na, kibk drąsiau! — ra-ginau.

— Negaliu, vaikuti! Trau-kia. O, Jėzau Marijėle, kaip traukia! Neišlaikysiu...

Jis kaip augtę priaugo prie kartutės. Jam rodėsi, kad vos tik nuo jos pasileis, tuoj nu-grims į dugną. As jį kalbinau ir įtikinėčiau, kad kibtųsi į laz-dyną. Pagaliau jis paėmė jį, bet pridėjo prie kartutės ir lai-kė abu suspaudęs.

Viename karste palaikai yra suirę. Kiti geriau išsilaikę. Jų veidų spalvatamsi. Palyginus juos su esančiais bažnyčioje portretais nesunku atpažinti. Abu vyskupai aprenkti kunigiš-kais rūbais. Ant vieno galvos matosi balta paaukuotais gal-lionais pagražinta mitra. Ša-lia guli ir jo valdžios ženklas — vyskupiška lazda. Ant sunertų vyskupo rankų žiba deimanti-nis žiedas. Pačių palaikų am-žius neilgas, nesiekia dar nei pusantro šimto metų.

Už bažnyčios didžiojo alto-riaus yra galerija. Į ją veda pa-slaptinji laiptai. Už šios gale-rijos yra slaptas nedidelis kam-barėlis. Vyskupo Valančiaus laikais čia buvo įsteigta moky-kla. Joje buvo mokoma lietu-viškai ir ruošiami parapijos mokykloms mokytojai. Uždrau-dus spaudą čia kunigai slėpd-vo iš prūsų atgabentas knygas. Kad niekas neatrastų, ant du-rų buvo užstatytas didelis pa-veikslas.

Ant aukštos kalvos, tarp medžių, yra mediniai namai. Jie esą pastatyti iš brangaus ir patvaraus medžio. Šiuose namuose gyvenęs pats vysk. Valančius. Jis esą nemėgęs mū-ry, galbūt, todėl, kad pats bu-vo kilęs iš po šiaudinės pasto-gės šie namai ir dabar atrodo tvirti ir gražūs. Žemiau parko, užpylus anksčiau išraustas duobes, padarytas puikus skve-ras. Kun. Juozapavičiaus rū-pesčių, čia pastatytas vysku-pui Valančiui biustas. Šisai vy-ras mėgo Žemaitiją ir buvo su-rinkęs daug būdingų ir vertingų žinių apie Žemaičių kraštą. Jos ruošė spaudai, bet dar ne-buvo baigęs, kai jį užklupo mir-tis.

Miesto namai veik visi me-diniai. Buvusieji mūriniai na-mai anksčiau priklausė vysku-pui, o vėliau juose buvo apsi-gyvenę kazokai. Lukšto eže-ro vandenys skalauna mie-sčio krantus. Apie šį gintarinį Žemaičių ežerą pasakojama daug pasakų ir legendų. Esą, kur dabar yra ežeras, anksčiau stovėjęs Varnių miestas. Ja-me tada gyvenęs garsus burti-ninkas. Jis vienu žodžiu žmogų paversdavo paukščiu ar žvėriu. Jo visi vengė ir bijojo. Kartą jį įpykę gyventojai sugavo ir norėjo gyvą sudeginti ant lau-žo, kaip eretiką. Jį surašiojo virvėmis, supančiojo ir atvedė prie laužo. Vos tik uždegė lau-

žą, jis jiems dingo iš akių. Ta-da burtininkas skaudžiai atker-šino visam miestui. Jis žinojo gi-liausias paslaptis. Žinojo ir kaip skrendantį ežerą sulaukyti vietoje. Vieną dieną gyventojai pamatė virš galvos juodą skren-dantį ežerą. Tuoj pradėjo lyti gyvomis žuvimis. Burtininkas atsistojo miesto aikštėje ir pra-dėjo šaukti: "Lukštas, Lukš-tas, Lukštas..." Tai buvo kaip tik skrendančio ežero vardas ir jis nusileido tuoj ant žemės. Gyventojai nespėjo nei vienas pabėgti ir prigirė ežere.

Idomu, kad šia legenda ir dabar senieji žmonės tiki. Jie pasakoja, kad žvejai užkliūva su tinklais už bažnyčių bokštų. Kai tik Varniuose pradeda skambinti varpai, iš ežero atsi-liepia paskendusį varpų aikš-tę. Jie aidi ir skamba liūdnu balsu "brolau, skendau!" Žie-

mą, kai užsideda ledas ir žve-jai padeda galvą ant jo, jie vos-vos mato Varnių bokšto viršūnę. Esą ateis diena, kad ir dabartiniai Varniai paske-sią ežere. Tai būtinai busia per šv. Petro atlaidus. Užtai anks-čiau vyrai, išleidami žmonas, o žmonos vyrus, atsiučiudavo ir atsisveikindavo. Tikėjosi, kad po šv. Petro atlaidų gal pa-simatys tik danguje. Dar prieš Didįjį karą, kai į Varnius buvo suplaukę tūkstantiai žmonių, pamaldų metu kažkas šūkte-lėjo:

— Vyrai, Lukštas pasijudi-no! Lukštas skrenda! Tuoj jis užlies miestą!

Maldininkų tarpe kilo bai-sus sąmyšis. Bėgo, visi į visas keturias puses, stumdydami ir mindžiodami viens kitą. Aikš-tėje, gatvėse pasiliko vežimai ir vyrai nežinojo kur yra žmona

ir žmona, kur vyrai. Pamoks-lininkas iš sakyklos negalėjo sulaukyti bėgančių žmonių.

Varnių ežeras kelia ir moks-lininkų susidomėjimą. Tai yra vienintelis ežeras, kuriame randama gintaro. Jis nuo ran-damo Báltijo gintaro skiria-si tuo, kad jo spalva tamsesnė ir jis pats kietesnis. Audrų me-tu, ežeras gintarą išmeta į kran-tą. Šių gintaro gabalų randama didesnių už vištos ar net ir už žąsies kiaušinių. Apylinkės gy-ventojai jį stropiai renka ir de-gina kartu su kadugiais. Smil-ko ir išleidžiant bandą į ganyk-lą. Pasmilktytos karvės duoda daugiau pieno ir jauni ėriukai nedvesia nuo erkų. Lukšto gin-tarą vartoja ir Varnių bažny-čia. Jis dedamas į smilkytuvą ir kartu su kodylu ir kadugiais pripildo bažnyčią svaigiais dūmais.

LIETUVIŠKOJI LIAUDIES DAINA

1) Kas yra daina?

Daina yra žmogaus viduji-nės kultūros išdava. Daina yra visos tautosakos gražiausias žiedas. Dainoje atsispindi vi-sas tautos vidujinis, ypatingai lyrinis gyvenimas. Dar gražų kultūros gyvenimo atspindį pa-pildo pasakos, padavimai, prie-žodžiai, patarlės, mįslės ir ran-kų darbo tautodailė.

Dainos poezija įgauna tuo didesnio grožio ir vertybės, kad ji turi savo ritmą, dažnai ir ri-mą ir yra puošima atitinka-momis melodijomis.

Lygindamas dainą su žmo-gumi, sakėčiau: kaip žmogui protas — dainai poetingas tu-rinys; žmogui sudėjimo gražu-mas, simetrija — dainai rimas ir ritmas; žmogui vėjo skais-tumas ir rūbų puošnumas, dai-nai — melodija, harmonija.

Liaudies dainos poezija su-kūrė nežinomi dainiai. Visas liaudies poezijos išdava yra visos tautos garbinga nuosavybė, tautos kilnaus gyvenimo išda-va.

Vienam gabesniųjų širdį su-sopo, tuoj sudėjo kelių posmų dainą, kitas panašaus skaus-mo ištiktas dar kitą posmą pri-dėjo ir savaip patobulino, tre-čias gražaus jausmo kupinas dainelę išlygino, gyvai vaizduo-jančių palyginimų nepagalėjo ir t.t. Pvz.: Išlydėjo, išsraudojo seselė savo brolių į tolimą sve-čių šalį, gailiai verkdamas, gra-žiais dainos žodeliais jį išgar-bindamas; kita mergelė mylmo netekus dainele pasiguodžia, pavartoja grynai savų jausmų parinktais žodeliais, posmelį

J. STANKŪNAS

sugalvoja.

Ir taip dainos ėjo ir eina iš lūpų į lūpas, gražėdamas, tobu-lėdamas, nuolat papildomas. Jų kūrejas, kompozitorius yra tas vargo žmogelis — artojielis bei šienpiovėlis. Ne laikraščiai, ne honorarai, ne garbė jiems rūpėjo, todėl ir pavardės nežy-mėjo. Kaip gražus gėlių dar-želis kiemą puošia, kaip skais-tus veidas, nekalto akys mer-gelę pagarba apvainikuoja, taip garbėn iškelia tautos jos liaudies dainos, jos dvasinės kultūros turtai.

2) Mūsų liaudies dainos pradžia

Kaip matome, mūsų liaudies dainos neturėjo nė poetų, nė kompozitorių, bet patys kaimo žmoneliai jos sukūrė; žinoma, ne iš karto; amžiais jos įgavo tikros dainos pavidalą ir išau-gio į tokį milžinišką skačių. Tad idomu pažvelgti į pačią jų pra-džią.

Vieno jūrininko pasakojimu, IX amž. jam apsilankius Pa-balty, jis matęs laidotuves. "Vy-rų lavonai gulėjo pas gimines nedeginti vieną, kartais du mė-nesius; lavonui namie begulint, jie puotas su raudomis keldavę". Čia kilo raudos (artimos mūsų giesmėms). Raudos, ku-rios garbino ne vien mirusiųjų šeimynas, bet ir gimines, vėliau išsidirbo savo turinį ir formą, pasidarė visuomenės, tautos raudodainės. Raudodainės pra-dėjo vartoti kitose gyvenimo formose; jos per ilgus amžius

tobulėjo pakol pasiekė mūsų liaudies dainos pobūdį.

Pirmas viešas lietuvių daini-ninko pavykęs pasirodymas yra žinomas 1351 m. Tai buvo P. Rykselis, kuris nuvykęs į Ma-rienburgą pilį į Didį Vokiečių mistro Kniprodo keltuves. Jis dainavo apie Didį Liet. kariau-toją Vaidotą vadinamą. Dar ir šiandien tos dainos pėdsakų esama. Yra žinomos istorinės dainos, kaip Jogailos žmonės dievino dukters Pajautos kapą, ją apdaunodami (vadinama Pajautos daina). Neabejotina yra Gendvilaičio daina, kuris pagarsėjęs 1363 m., Kauną be-gindamas nuo kryžiuočių. Toj kovoj žuvę 3.000 lietuvių, o Vai-dutis Kęstutaitis patekęs ne-laisvėn. ("Ne taip gaila pilelės, kaip gaila narsių kareivėlių..."). Rasime ir daugiau istoriškų se-novės dainų. Bet apie Vytenio, Mindaugo, Kęstutio ir kitų di-džiavirų žygius užrašyta labai mažai, dainų. Žymiausia bus "Birutės daina". Vėliau daž-nai Ryga dainose minima, nes lietuviams XVII ir XVIII amž. teko su švedais dėl Rygos kau-tis. ("Visi bajorai į Rygą jojo.") Lietuvos puolimas (kartu su lenkais) ir Kosciuskos sukilimas įspaudė dainų kūryboje liūdnu elegijos toną. (XVIII amž. pabaigos įvykiai).

Sukilimas ir baudžiavos pa-naikinimas buvo akstinu senai neapykantai prieš ponus išlie-ti. Vėl pasipila visa eilė naujų dainų. "Per daugel metų ken-tėjom nevalią, kolei nesulatu-kėm teisingų karalių").

(Bus daugiau)

IS VISO PASAULIO

Gen. Romulo į Korėją?

Pasiūlymas, kad gen. Romu-lo, Filipinų užs. reik. ministe-ris vyktų į oriją, randa vis daugiaus pritarimo. Gen. Romulo ten turėtų užimti JT karinių pajėgų vyr. vado gen. McAr-thuro koordinatoriaus vietą. Priežastys: (1) jis buvo paskutinis JT visuotino su-sirinkimo pirmininkas; (2) Jis kartu dirbo su gen. McArthuru pastarojo karo metu ir (3) svarbiausia, jog jis yra Oriento žmogus ir jo dalyvavi-mas Korėjos klausimo sprendi-me išmuštų komunistams ir rankų propagandinį ginklą, esą baltieji veda karą prieš spal-votąją rasę.

MIRĖ PROF. KAASIK

Stockholm — Gegužės 24 d. Stockholme nuo širdies smūgio mirė buv. Tartu universiteto prof. Nikolai Kaasik, "Baltic Review" redakcinės kolegijos narys.

Velionis, kilęs iš Estijos salų, baigė Tartu universitetą 1923 m. vėliau Paryžiuje studijavo tarptautinę teisę ir, kaip Roc-kefellerio stipendininkas, stu-

dijavo Ženevoje tarptautinėje, aukštųjų mokslų mokykloje. Pa-pildęs mokslus Viojeje, Goet-tingene ir Hagoje, sugrįžo Est-tijon ir 1933 m. gavo teisių dak-taro laipsnį. Vėliau jis dažnai atstovavo Estiją tarptautiniu-se kongresuose ir perėjo Užs. Reik. Ministerijos tarnybom. 1936 — 39 m. jis atstovavo Est-tiją Tautų Sąjungoje. 1944 m. jis atsidūrė Švedijoje, kur gy-vai dalyvavo estų ir baltiečių bendrųjų organizacijų veikloje. Jis buvo vienas vyriausių "Newsletter" redaktorių.

RUMUNIJOJE IŠNAIKINTI BEVEIK VISI KUNIGAI

Paryžius. — Prancūzų žurnas "Aube" liepos 4 d. įdėjo straipsnį apie tikėjimo perse-kiuojimus Rumunijoje. Šiuo lai-ku, sako straipsnio autorius, Rumunija yra tų kraštų tarpe, kuriuose tikėjimas labiausiai persekiojamas. 1600 kunigų yra uždaryti Kalvarusani kalė-jime. Vienas kitas kunigas dar laisvai tęsia savo pareigas su pavojumi kiekvieną dieną būti suimtas. Kiti slapstosi ir Ko-muniją dalina taip, kaip kanki-nių laikais. Š. m. gegužės 10

d. Mons. Aftenie kankinimų pa-sėkoje išėjo iš proto, o po kele-tos dienų Mons. Glaser, Jassi vyskupas pagalbininkas, buvo žiauriai nužudytas.

BAIGIAMA NAIKINTI KATALIKŲ AKCIJA

Budapeštas. Pagal naujau-sius pranešimus, Katalikų Ak-cija Vengrijoje baigiama su-naikinti. Komunistinė Buda-pešto vyriausybė daro šios or-ganizacijos veikimą praktiškai negalimu. Vienintėlis dar li-kęs Katalikų Akcijos laikraštė-lis Vengrijoje "Uj Ember" bus priverstas užsidaryti, dėl įvai-rių suvaržymų, ypač popieriaus stokos.

VENGRIJOJ UŽDRAUSTAS RELIGIJOS DĖSTYMAS

Budapeštas. Nuo ateinančių akademinių metų pradžios iš visų Vengrijos universitetų bus pašalintos religinės disciplinos. Motyvuodamas šį vyriausybės potvarkį liaudies kultūros mi-nisteris Ray tarp kitko pareiš-kė, jog marksistinė — leninis-tinė pasaulėžiūra nesiderina su teologijos mokslu, ir todėl šis turi būti išbrauktas.

KRONIKA

HOMESTEAD, PA.

Mirė Ona Kašlionis

Po ilgos ir sunkios ligos savo namuose liepos 6 d. mirė Ona Kašlionis, viena iš pirmųjų Homesteado lietuvių parapijos narių. Nulūdime paliko vyrą Julij, dukterį Leoną, kuri gyvena Londone, Anglijoje, sūnus — Aloyzą ir Julij, brolius — Antaną Kulį, kuris gyvena West Homesteade ir kitus du, kurie gyvena Lietuvoje, o taip pat dvi seseris, gyv. Lietuvoje; taipgi keturi anūkus. Po pamaldų Homesteado lietuvių Šv. Petro ir Povilo par. bažnyčioje, kurias laikė kun. E. Vasiliauskas ir kun. Bolevičius velionė liepos 10 d. palaidota Šv. Marijos kapinėse Homesteade.

Altoriaus Garbinimo d-jos susirinkimas

Liepos 5 d. įvyko Altoriaus Garbinimo draugijos mėnesinis susirinkimas, kuris buvo gausus dalyviais ir svarbiais nutarimais. Prieš kiek laiko laikytas kortų lošimas draugijai davė daug gražaus pelno, už ką draugija visiems nuoširdžiai dėkoja. Nemaža auka nusiūsta

A. + A.

ONA PIKILINĖ
(po tėvais Strofel)

Iš Lietuvos gauta žinia, kad 1950 m. birželio 20 d. mirė Ona Pikilinė (Strofel), gyv. Batakių kaime, Tauragės apskrityje, Lietuvoje. Po gedulingų pamaldų Batakių bažnyčioje palaidota birželio 22 d.

Dideliame nulūdime paliko sūnus: Charles K. Pikiel, gyvenantį Pittsburghe, Pa., Kostą ir Viktorą, gyv. Lietuvoje, dukteris: Frances Jareckas, gyv. Mercer, Wisconsin, Anna Poekert, gyv. Čikagoje, Ill. ir seserį M. Marcellą, Šv. Kazimiero vienuolijos vienuolę; brolių Strofel su šeima, gyv. Čikagoje ir daug gimininių bei pažįstamų.

Nulūdė: dukterys, sūnūs, brolis su šeima ir giminės bei pažįstami.

ISIGYKITE

A. Vilainio sąsiuviniais leidžiamą knygą: Žmogus, kuris amžinai keliau.

Knygoje telpa apie 150 nuotraukų ir iliustracijų iš Lietuvos. Knyga turės virš 300 pusl. Čia reportažų forma aprašoma senieji piliakalniai, pilys, žymiųjų vyrų tėvišės, didieji kultūros paminklai, religinės, tautinės šventovės ir visa kita, kas brangu ir miela lietuviui sielai.

1 — 2 sąsiuvinys jau yra išėję iš spaudos. Jų turinys rašoma apie Rietavą, Plunge, Godingą, Kretingą, Palangą, Šventosios uostą, Salantus, Lenkimus, Papilę, Žemaičių Kalvariją, Medingėnus, Varnius, Platelius, Krazius, Kelmę, Tytuvėnus, Šiluvą ir t.t. Veik visi straipsniai iliustruoti nuotraukomis ir paveikslais.

Kiekvieno sąsiuvinio kaina 0,50 dol. Visų 7 sąsiuvinų kaina 3,30 dolerių.

Adresuokite:

A. Vilainis — Šidlauskas
5300 West 23rd Place
Cicero 50, Illinois — U.S.A.

Atkirpkite ir siųskite šią atkarpą su money orderiu: Užsisakau A. Vilainio knygą: Žmogus, kuris amžinai keliau, visus septynis sąsiuvinius ir siunčiu 3,50 dol. Užsisakau tik 1 — 2 sąsiuvinį ir siunčiu 1 dol.

Išsiųskite šiuo adresu

Parašas

lus.

BALFo Pittsburgho apskrities piknikas įvyks rugpjūčio 13 d.

Tremtinių Jucių šeima susilaukė naujagimio — dukrelės. Motina ir dukrelė yra sveikos ir stiprios.

Praeitą sekmadienį, grįždami iš Detroito įvykusio LRK SA seimo Pittsburghe lankėsi žymūs katalikų veikėjai prof. A. Vasiliauskas ir prof. Kazickas.

Šiuo metu Pittsburghe lankosi ir Lietuvos Pranciškonų provincijos T. Justinas Vaškys, O.F.M.

"Lietuvių Žinių" redaktorius T. Barnabas Mikalauskas, dabar atostogaujantis Maine, žada grįžti kitą savaitę.

ISRINKTA LIETUVIŲ DIENAI
RENGTI VALDYBA

Prieš kiek laiko St. Clair miestelyje įvyko Pensilvanijos Lietuvių Dienai ruošti iniciatorių susirinkimas. Posėdžio šeiminkas visus susirinkusius labai gražiai priėmė. Lietuvių Dienai rengti buvo išrinkta tokios sudėties valdyba: pirm. — kun. K. Česna, Šv. Juozapo par. klebonas, Mahanoy City; rašt. — kun. Petras Povilas Laumakis, Šv. Kazimiero par. klebonas, St. Clair; ižd. — kun. Kazimieras J. Rakauskas, Šv. Juozapo par. vikaras, Mahanoy City; kapelionas — kun. dr. Klemensas A. Batutis, Šv. Petro ir Povilo par. klebonas, Tamaqua ir narys spaudos reikalams — kun. Juozas Neveauskas, Šv. Jurgio par. vikaras, Shenandoah.

Lietuvių Dienos rengimo valdybos nutarimu 36-ii Pensilvanijos Lietuvių Diena įvyks rugpjūčio 15 d. (antradienį) Lakewood parke. Lietuvių Die-

nių rengimo valdybos nutarimu 36-ii Pensilvanijos Lietuvių Diena įvyks rugpjūčio 15 d. (antradienį) Lakewood parke. Lietuvių Die-

nių rengimo valdybos nutarimu 36-ii Pensilvanijos Lietuvių Diena įvyks rugpjūčio 15 d. (antradienį) Lakewood parke. Lietuvių Die-

nių rengimo valdybos nutarimu 36-ii Pensilvanijos Lietuvių Diena įvyks rugpjūčio 15 d. (antradienį) Lakewood parke. Lietuvių Die-

nių rengimo valdybos nutarimu 36-ii Pensilvanijos Lietuvių Diena įvyks rugpjūčio 15 d. (antradienį) Lakewood parke. Lietuvių Die-

nių rengimo valdybos nutarimu 36-ii Pensilvanijos Lietuvių Diena įvyks rugpjūčio 15 d. (antradienį) Lakewood parke. Lietuvių Die-

nių rengimo valdybos nutarimu 36-ii Pensilvanijos Lietuvių Diena įvyks rugpjūčio 15 d. (antradienį) Lakewood parke. Lietuvių Die-

IŠNUOMOJAMAS
KAMBARYS

Geroj vietoj, erdvus, saulėtas kambarys išnuomojamas viename asmeniui.

Tramvajum Nr. 38 į miestą važiuoti tik 15 min.

Adresas: 2684 W. Liberty Ave., Dormont. Tel. LE. 1-5671.

PAIEŠKOJIMAS

Ieškoma Pranciška Jančauskaitė — Miniotienė kilusi iš Šilalės parapijos Lietuvoje ir jos dukros Mary ir Ona. Taip pat Poškaičė Zosė ir Poškienė Veronika su sūnum Kęstutiu. Ieškomieji arba apie ieškančiuosius žinantieji rašykite šiuo adresu: Kunigunda Sakalauskaitė, 2117 Sarah St. Pittsburgh 3, Pa.

VISI KLAUSO LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ
TRANSLIUOJAMŲ IŠ

WMCK — 1360 KILOCYCLES, McKEESPORT, PA., STOTIES

Lietuvių Radio Žinių programa transliuojama kiekvieną sekmadienį 1:45 val. po pietų. Jai vadovauja Tėvai Pranciškonai. Kiekvienoje programoje yra religinė ar kultūrinė paskaitėlė, įvairios žinios, gerai paruošti montažai ir gražios lietuviškos dainos, dėl to visi mielai klausosi ir gėrįsi.

Jeigu turite ką nors pasakoti, pasveikinti ar pareikšti užuojautą, tai savo pranešimus siųskite: Franciscan Fathers, St. Anthony's Church, Box 246, Bridgeville, Pa., telefonas: Bridgeville 41.

Lietuvos Vyčių, Knights of Lithuania, Radio Valandėlė. Pasibaigus Lietuvių Radio Žinių programai, kiekvieną sekmadienį iš tos pačios WMCK — 1360 kilocycles stoties 2:10 — 2:25 val. Pittsburgho apskrities Vyčiai transliuoja įdomią programą, susidedančią iš kalbų, žinių, lietuviškos muzikos ir dainų.

Jei norite šioje Radio Valandėlėje skelbti kreipkitės: Knights of Lithuania, 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

AIDŲ BIČIULIŲ MENO VA-
KARAS BUENOS AIRES

Birželio 11 d. lietuvių salėje Buenos Aires žurnalo Aidų bičiuliai surengė didelį meno vakarą, kurio programą atliko Buenos Aires gyvena lietuvių menininkai. Vakaro programoje buvo: Elenos Kuprevičiūtės smuiko rečitalis, akompanuojant pianistui Andriui Kuprevičiui, Aktorės Lidijos Petraičienės deklamacijos ir Andriaus Kuprevičiaus fortepijono rečitalis. Meno vakare iškeltas Aidų kultūros žurnalo vardas ir susilaukta jam paramos.

SKAITYKIME

"LIETUVIŲ ŽINIAS"

FURNITURE — GOOD USED

Chairs	25 c. to \$ 1.00
Rugs	\$2.50 " 5.00
Beds, Springs	2.00 " 6.00
Mattresses (Sterilized)	2.50 " 10.00
Dressers	2.00 " 5.00
Chests, Vanities	4.00 " 7.50
Living Room Suites	2.50 " 5.00
Overstuffed Chairs	1.50 " 3.00
Kitchen Tables	5.00 " 10.00
Kitchen Cabinets	7.50 " 25.00
Gas Ranges	
Gas heaters, coal stoves, pictures, mirrors, book cases, floor lamps, china, glassware, pots, pans, etc.	

CLOTHING — GOOD USED

Dresses, shoes	25 c. to 50 c.
Ladies Coats	\$1.00 " \$2.00
Ladies Winter Coats	2.50 " 5.00
Hats, purses, curtains	1.00 " 10 c.
Mens Suits	\$1.50 to \$2.50
Coats, vests, pants	15 c. " 50 c.
Top coats, overcoats	75 " \$3.00
Shoes, Raincoats	35 " 75 c.
Shirts, hats	10 " 15 "
Childrens shoes	10 " 30 "

Many other useful articles

Society of St. Vincent de Paul, 2005 — 5th Ave., Hrs. 9-5 Sats. 9-2

BALDAI — GERAM STOVYJ

Kėdės	25 c. iki \$ 1.00
Kilimai	\$2.50 " 5.00
lovos, syruoklės	2.00 " 6.00
matracai (išvalyti)	2.50 " 10.00
užvalkalai	2.00 " 5.00
dėžės	4.00 " 7.50
valgomosio kambario baldai	7.50 " 15.00
apmuštos kėdės	7.50 " 5.00
virtuvės stalai	1.50 " 3.00
virtuvės spintelės	5.00 " 10.00
dujinės virimo mašinos	7.50 " 25.00
Dujinės krosnelės, anglinės krosnys, paveikslai, veidrodžiai, knygų lentynos, pastatomos lempos, porcelanas, stikliniai išdirbiniai, puodai, keptuvės ir t.t.	

RŪBAI — GERAM STOVYJ

Suknelės, batai	25 c. iki 50 c.
moteriški paltai	\$1.00 " \$2.00
moteriški žieminiai paltai	2.50 " 5.00
skrybėlės, piniginės, užuolaidos	1.00 " 10 c.
Vyriški kostiumai	\$1.50 iki \$2.50
švarkai, liemenės, kelnės	15 c. " 52 c.
vasariniai ir žieminiai paltai	75 " \$3.00
batal, lietpalčiai	31 " 71 c.
baltiniai, skrybėlės	10 " 15 "
vaikų batai	10 " 30 "

ir daug kitų vertingų rūbų

Society of St. Vincent de Paul, 2005 — 5th Ave., Hrs. 9-5 Sats. 9-2

BRIDGEVILLĖS PRANCIŠKONŲ LIETUVIŲ DIENA

LIETUVIAI PRANCIŠKONAI liepos 30 d., sekmadienį, Šv. Antano parapijos sode, prie 28 kelio.

LIETUVIŲ DIENA prasidės Šv. Antano bažnyčioje, 10:30 val., Šv. Mišiomis su proga pritaikintu pamokslu.

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMOJE bus įdomi Prof. K. Pakšto kalba, dainos, tautiniai šokiai ir įvairūs ligi šiol nematyti žaidimai.

TĖVAI PRANCIŠKONAI visus artimų ir tolimų kolonijų lietuvių kviečia šioje šventėje dalyvauti.

I LIETUVIŲ DIENĄ atvykti ne sunku. Iš Pittsburgho patogiausios 28 kelias. Iki vienuolyno eina ir dviejų linijų autobusai: Blue Ridge Lines, kurie išeina iš Greyhound stoties ir Ezio Bigi Line, kurie išeina iš Smithfield Str.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS: Franciscan Fathers, St. Anthony's Church, Box 246, Bridgeville, Pa., telefonas: Bridgeville 41.

C. K. PIKIEL

General Insurance

Notary Public

Marriage Lincenses

Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.

S. S., PITTSBURGH, PA.

Phone EVerglade 1-2300

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Laikrodininkas

—Expert Repairers—

CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Tel.: AT. 7399

Phone HOMestead 3169

Night Service HO. 5575-R

HOMESTEAD MAYTAG STORE

ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS
Motors -:- Radios -:- Refrigerators -:- Belts and Brushes
To Fit All Motors

PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED

602 Amity Street

Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška kopyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarimą

Tel. HEMlock 1-0203

2128 Carson Street

S. S., Pittsburgh, Pa.

Lietuvių Žinios

ŠIRDIS KALBA ŠIRDŽIAI

IŠTRAUKOS IŠ GAUTŲJŲ PADĖKŲ UŽ SUTEIKTĄ BALF ŠALPĄ

Ir jausdami mirties baime — turi jos sulaukti...

„...Turėjau plaučiuose 4 di-
deles kavernas. Padėtis buvo
beviltska. Gulėjau kitų tokių
pat septynių bendros nelaimės
paskirtųjų miriop tarpe. Aš
žinau beviltiško džiovininko
pergyvenimus ir nuotaikas, ku-
riam prieš kelis ar keliolika mė-
nesių paaiškėja, kad jis mirs.
Jis peranksti jaučia mirties bai-
mę ir visgi turi išlaukti iki kan-
čios užsibaigęs. Mano palatos
draugai jau išvyko... amžiny-
bėn. Jie visi, viens po kito,
kančių ir neviltingos mirties
gailestingomis akimis su ma-
nim atsisveikino — mirė.
Džiaugiuosi, kad jau galiu
kalbėti, rašyti ir skaityti. Daug
esu sustiprėjęs. Giltinė nuto-
lo...
Norėčiau padėkoti ne tik
tiems, kurie mane šioje baisto-
je nelaimėje užjautė, kiek
tiems, kurie man padėjo. Trem-
tyje esu be savų, giminių ir pa-
žįstamų. Netekau tėvynės, na-
mų ir pagaliau — sveikatos.
Kas sušėls? Ir toje neviltingos
būklėje gelbėjo mane BALFas
ir LRK. Jie mane šelpė maistu,
rūbais ir pinigais, jie atsiųs-
davo iš už kelių šimtų kilometrų
ir įgaliojini, kuris savo švel-
niu paguodos žodžiu pakeldavo
ūną, sustiprindavo moraliai —
išblaškydamas juodos neviltingos
kibirkštis. O juk, tuoliaus
UNRR-os, o vėliau IRO maistas
pagal ligonių samprotavi-
mą buvo „perdaug, kad numir-
tum, o permažai, kad pasveik-
tum“. Todėl kas neturėjo jo-
kios pagalbos iš šalies, tas var-
go, tam nevalia buvo pasveikti.
Todėl ir tiesiai aš padėkos
ranka geriesiems, broliams
amerikiečiams, kurie nuolat

nesigailėjo suaukoti įvairių gė-
rybių BALFui, per kurį buvome
šelpiami mes benamiai ligoniai
ir kiti. Tuo buvo ne tik dau-
geliui sumažintas vargas, bet
tuo buvo išgelbėta neviena gy-
vybė.

Esu apgrentas nuo galvos iki
kojų. Už tai nuoširdus ačiū
BALFui, ačiū už jo sėkmingą ir
gerą organizuotumą. Dėkoju
LRK žmonėms ir ypač kilnie-
siams Amerikos lietuviams už
jų neišsemiamą duosnumą“.

A. Žolynas, Gauting TBC
sanatorija, 1950. 6. 28 d.

BALF pagalbos ranka ilga

„Su pagarba ir nuoširdžiais
padėkos jausmais kreipiuosi į
mūsų užjūrio seses ir brolius,
padedantiems savo aukomis
palengvinti ir sušvelninti sun-
kią mūsų būklę.

Po ilgų metų, iškentėtų var-
gų ir kančių Lenkijoje, neseniai
pasiekiau Britų zoną ir atradęs
savo seną močiutę Rusų zonoj,
kuri ypatingai daug nukentėjo
vokiečių okupacijos metu, pra-
rasdama savo jauniausią sūnų,
kuris buvo gestapo sušaudytas,

DR. L. TULABA LANKOSI VOKIETIJOJE

Roma. Liepos 12 d. iš Romos
per Šveicariją į Vokietiją išvy-
ko Šv. Kazimiero Kolegijos Rusų
Roktorius Kun. Dr. Lad. Tulaba.
Vokietijoje yra numatoma
ilgesni laiką apsisotėti Re-
gensburge, kur naujų kunigų
auklėjimo reikalais tarsis su Jų
Ekscelencijomis vyskupu Pa-
dolskiu ir vyskupu Brizgiu. Ten

pasisekė ją pargabenti pas sa-
ve. Ir čia mums pirmą pagal-
bos ranką ištiesė BALF ir LRK
sušelpdamos mus maistu ir rū-
bais. Ta proga nebūtų imano-
ma, jei nepadėtų mūsų broliai
ir sesės užjūryje, todėl reiškiu
savo ir močiutės vardu nuo-
širdžiausią padėką, už jų mie-
laširdingas dovanas, kurios pa-
deda mums ne tik pakelti var-
gą, bet ir pakelia mūsų dvasią
ir sustiprina mūsų valią ir pa-
siryžimą, laukti Lietuvos atgi-
mimo ir dėl jos kovoti“.

Oskaras Dirvelis, Lohne,
Krs. Soest (Westf.).

Neturi pašto ženklams pinigų

„...Neturėdamas DP teisių
priklausau vokiečių malonei.
Gyvendamas be maisto ir pa-
stogės jau 1946 m. susirgau
džiova. Operacijos metu išmė-
kairiojį pusę 8 šonkaulius ir ta
puse kvėpuoti visiškai nega-
liu. Esu nustojęs 100% dar-
bingumo. Esu vienas lietuvis
tarp vokiečių ir kaip padorus
lietuvis turiu gerą vardą. Bro-
liams ir sesėms Amerikoje —
BALFui ešu širdingiausiai dė-
kingas, bet ir to padėkos laiško
nevisuomet galiu pasiųsti, nes
pašto ženklas kainuoja 30 pf.,
o jam nusipirkti pinigų nėra.
Dar kartą labai dėkoju ir pra-
šau manęs nepamiršti“.

Pranas Ledžinskas

kun. Rectorius pasirūpins ir
eventualiai atsiradusių lietuvių
jaunuolių, norinčių tapti ku-
nigais, perkėlimu į Romos Šv.
Kazimiero Kolegiją. Grįžda-
mas kun. Rectorius sustos pas
Jų Ekscelenciją Arkivyskupą
Skvirecką, kuriam duos kole-
gijos veikimo apyskaitą ir tar-
sis dėl ateities planų.

TIESOS ŽODIS KOMUNISTAMS

PAX ROMANA RAŠTAS „TAKOS PARTIZANAMS“

Friburgas. Tarptautinio ka-
talikų studentų sąjūdžio „Pax
Romana“ generalinis sekretor-
ius gavo iš Stockholme vyks-
tančio „Taikos Partizanų“ kon-
greso laišką, į kurį atsakė tokio
turinio raštu:

„Jūs kviečiate mus ir mūsų
organizacijos narius pasirašyti
atsiėskimą, kurį išleido pa-
saulio Taikos Partizanų Kon-
greso Komitetas Stockholme...“

„Pax Romana“ ir katalikai
studentai, kuriuos ji represen-
tuoja, neturi jokio reikalo įti-
kinti pasaulį savo gnu prisiri-
šimu prie taikos. Per 30 jos
egzistencijos metų visa „Pax
Romana“ veikla buvo įkvėpta
taikos meilės.

„Pax Romana“ turi pakan-
kamai pagarbos jausmo žmoni-
jai ir dėl to yra išitikinusi, kad
didelė dauguma žmonių kūrė-
tai trokšta taikos. Iš kitos pu-
šės ji tiki, kad žmogus, kuris
trokšta karo, yra toks pabaisa,
kuris nevengtų pasitašyti ir
kalbamąją deklaraciją, jei ji ga-
lėtų patarnauti jo tikslams.

„Pax Romana“ konstatuoja,
kad daugelyje kraštų kalbamo-
ji deklaracija yra panaudota
grynai politiniams partijos
tikslams. Jei ši deklaracija nė
kiek nepasitarnauja taikos rei-
kalui, ji gali iš kitos pusės nu-
vertinti taikos idėją ir paversti
ją interesų kovos įrankiu. Mū-
sų prisirišimas prie taikos yra
per daug gilus, kad galėtume
pakesti tokius piktnaudžijimus.

Taika, kurios „Pax Romana“
ir katalikai studentai niekuo-
met nepaliaus siekį visomis sa-
vo jėgomis, nesiriboja vien už-
draudimu kurių nors ginklų,
suorganizavimu tarptautinės
kontrolės ar paskelbimu karo
nusikaltimo; ji remiasi žmo-
gaus asmens vertybe, pagarba
kito nuomonei ir artimo meile,
meile net to ir ypač to, kuris
yra mūsų priešas. Mes būtu-
me laimingi, jei galėtume su-
matyti savo pusėje kovojančius
už šią taiką“, baigia atsakymą
„Pax Romana“ generalinis se-
kretorius.

LIETUVIŲ KALBOS VADOVO PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI!

Papildomas paaiškinimas.
Prašyčiau pasiegti kaip nuro-
dyta:

1. Ligi š. m. liepos 1 d. užsi-
prenumeravusiems, knygos
kaina 3.50 dol. Sumokėję ma-
no įgaliojiniams arba man po
2.50 dol. prisiunčia man dar po
1.50dol. pažymėdami per ką
knygą užsiprenumeravo.

2. Užsimokėję dar gyvenda-
mi Europoj po 10 DM, prisiun-
čia man dar po 1.50 dol. nuro-

dydami per ką ten knygą užsi-
prenumeravo.

Visus prašau pridėti dabarti-
nius adresus.

3. Kas neprisiųs papildomo
mokesčio ir neprrašys pinigų at-
gal, tiems knygą bus išsiųsta
paskutinėje eilėje išpiktinai.

4. Nuo liepos 1 d. knygos kai-
na 4.50 dol.

Juozas Audėnas Gener.
Igaliot., 14 Townsend St.
Roxbury, Mass.

Menas dūsta

„Tiesa“ (2.26) rašo apie „Lie-
tuvos dailininkų ataskaitinę
dailės parodą“ Vilniuje. Paro-
dą vyrausvi skulptūra. Tei-
giamai vertinama Vaivados
Stalino biustas, Aleksandravi-
čiaus Žemaitės statula pamin-
klui, Vyšniausko Puškino bus-
tas Petrulio Stalino bareljefas,
Sal. Neries, nusipelnusio meno
veikėjo K. Gutausko (tenoro)
ir stachanovininkės Suchackaitės
biustai, B. Bučo „racionali-
zatoriaus“ Mykolaičio biustas.
Mikėnas, nors taip pat padaręs
racionalizatoriaus Zbormirskio
biustą, — pelkiamas. Tapymo-
je dėl temų tinkamo parinki-
mo teigiamai vertinamos jau-
nesniosios jėgos, nors su techni-
kiniais trūkumais. Jacėvičiūtės:
Medelių sodinimas Vilniaus
jaunimo sode, Mingėlaitės — Uo-
gintienės: Žvejų artelė, Sergie-
jevičiaus: Medelių sodinimas.
Aštriai puola mas senasis J. Vie-
nožinskis su jo pieštu prof. Ma-
žylio portretu. Šis paveikslas
„yra šoks toks žingsnis į prie-
kį: portreto veidas turi pana-
šumo su vaizduojamu asmeniu,
bet iš esmės šis darbas turi tų
pačių formalistinių trūkumų,
kaip ir eilė ankstybesnių J. Vie-
nožinskio darbų... Vienožins-
kis nepadarė visų išvadų iš kri-
tikos jo adresu ir tas išvadas
daro labai lėtai. „Žmuidzinavi-
čius etudais“ „Tiesa“ patenkina.
„Skurdus grafikos skyrius.
(Nepriklausomybės metais jis
buvo stipriausias iš visų kitų.

ELI). Savo darbus, reikia pa-
žymėti — nevykusius, smul-
kius ir nereikšmingus, išstatė
tik keturi dailininkai: „A. Ku-
čas, T. Kulakauskas, Tarabil-
dienė, J. Kuzminskas.

„Tiesa“ visą parodą aštriai
puola. Ji „labai silpna, dargi
žymiai silpnėsnė negu 1948-9
metų ataskaitinė paroda tiek
kūrinį vertės atžvilgiu, tiek ir
savo kūrinį tematikos aktua-
lumu. „Kaltinamos mokyklos,
kaltinami dailininkai, kad nesą-
įsijungė į gyvenimą ir „nėspėja
dargi viltis tų įvykių uodegoje“.
Priežastys: dailininkai ne-
įsijungę į gyvenimą — le-
ninistinė doktrina. „Su tuo
susijęs pakantumas formaliz-
mo liekanoms“. „Šitas atsiliki-
mas uodegoje“ pažymėtinas
ypačiai po to, kai pereitais me-
tais kompartija buvo sugabe-
nusi dailininkus į kolchozus,
kad jie ten pagyventų ir naujo
įkvėpimo pasisemtų. Negelbė-
jo. Nes kur laisvės nėra — me-
no būti negali.

Pažymėtina taip pat, kad
tuos bolševikinius pamoksus
sako S. Trečiokaitė — Žeben-
kienė ir V. Mackevičius. Ta pa-
ti Trečiokaitė, kuri išaugo Kau-
no dailės mokykloje ir ten bu-
vusių kultūrbolševizmui palan-
kioj atmosferoje, virtusi jau
anais laikais bolševikų agente.
Dabar ji atsimoka ypaciai savo
profesoriams už ano meto... to-
leranciją... (ELI).

MIRĖ NAUJAKURIS STASYS SELĖNAS

Brooklyn, N. Y. Š. m. liepos
5 d. Seaview Hospital, Staten
Island, N. Y., po ilgos ir sun-
kios ligos mirė buvęs laikraš-
tininkas Stasys Selėnas, atvykęs
į Ameriką 1948 m. lapkričio
mėn. Vėlonis buvo pašarvotas
pas lietuvių laidotuvininką Juo-
zą Garšvą, 233 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y. Palaidotas po
pamaldų iš Aušros Vartų baž-
nyčios, New Yorke, St. Charles
kapinėse, Farmingdale, L. I., N.
Y. liepos 8 d.

BALF Centras, kuris rūpino-
si a.a. St. Selėno laidotuvmis,
nuoširdžiai dėkoja Aušros Var-
tų parapijos klebonui kun. J.
Gurinskui už atlaikytas pamal-
das bažnyčioje ir kapinėse, lai-
dotuvininkui J. Garšvai, ku-
ris palaidojo vėlonę apmokant
tik faktinas išlaidas; nežūrint
to, patarnavimas buvo labai
gražus ir įspūdingas.

Velionį į kapus palydėjo BA
LF pareigūnai, draugų būrelis
ir keletas lietuvių veikėjų.

IŠ UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Instenbargas. (Rytprūsiai)
Baltijos jūros krantinę nuo pat
Liepojaus iki Karaliaučiaus so-
vietai nulygino. Čia taisoma
stipri apsigynyimo linija. Tarp
Liepojaus, Klaipėdos ir Kara-
liaučiaus įrengtos radaro sto-
tys. Klaipėdos uostas naudo-
jamas kaip povandeninių laivų
bazė. Vienoje kariuomenės sto-
vykloje prie Instenburgo ban-
domi kažkokie naujieji ginklai.
Prie visų kariškų darbų dirba
tik iš gilumos Rusijos atgabenti
mongolai.

Kaunas. Grįžtantieji vokie-
čių karo belaisviai pasakoja
matę Kaune nemažą raudon-
armiečių. Jiems tekę per nak-
tį išbūti Kauno stotyje, tai ma-
tę, kaip nakties metu per Kau-
ną važiuosios tankų kolonos.
Taip pat ir Kauno aerodrome
esąs gyvas judėjimas.

Pilzenas. Pilzeno Škodos fab-
rikai (Čekoslovakijoje) dirba
pilnu tempu. Viskas dirbama
tik sovietų armijos reikalams.
Ypač paskutiniu laiku vyksta
ypatingai didelis judėjimas, nes
visi ginklų rezervai kažkur iš-
gabenami. Slaptoji policija ne-

paprastai saugoja visus Škodos
fabrikus. Gyventojai prievar-
ta verčiami dirbti fabrikuose.
Pilzeno kalėjimai perpildyti su-
imtaisiais. Net ir vienas vie-
nuolynas paverstas kalėjimu.

Ryga. Per Rygos radio buvo
transliuojamas mongolams
koncertas. Tas jau rodo, kad
krašte tiek daug apgyvendinta
mongolų, kad net jiems reika-
linga speciali radio valanda.

TARPTAUTINIŲ PARODŲ ATIDARŲMAS Vatikane

Roma. Naujai pastatuose di-
dinguose rūmuose prieš Šv. Pet-
ro aikštę VII. 9 d. įvyko tarp-
tautinių Šv. Metų parodų atida-
rymas. Šiuo laiku galutinai su-
tvarkyta ir lankytojams priei-
nama dar tik Misijų bažnytinio
meno paroda. Vėliau bus ati-
daryti šie parodos skyriai: Ka-
ritatyvinio veikimo paroda; Ka-
talikų akcijos paroda; Tarptaui-
tinė bažnytinio meno paroda;
Orientalinės Bažnyčios meno
paroda.

CLEVELANDO ŽINIOS

Pasisekęs piknikas

Pirmasis šių metų Šv. Jurgio
parapijos piknikas, įvykęs pra-
eitą sekmadienį buvo visais at-
žvilgiais sėkmingas. Nepaprastai
gražiam orui esant dalyvių
buvo labai gausiai. Parapijai
gryno pelno liko per 1.200 dol.
Parapijos klebonas kun. V. G.
Vilkutaitis visiems atsilankiu-
siems nuoširdžiai dėkoja.

Nekantriai laukia karnivalo

Šv. Jurgio parapijos karniva-
las, kuris prasidės liepos 27 d.
tėsis net iki liepos 30 d. Jam
ruošiamasi jau visu smarkumu
ir atrodo, jog jis bus nepaprastai
įspūdingas. Parapijiečiai
savo dvasios vadais jo ne-
kantriai laukia.

Grįžo į darbą

Jonas Mantvila, nuoširdus
patriotas ir duosnus BALFo rė-
mėjas, sunegalavęs širdžiai, ke-

NAMŲ APŠILDYMAS

DABAR yra patogiasias laikas
apsirūpinti namų apšildymu.
Mes paroduame ir įrengiame
automatinius modernius Gas-
so Furnasus, įdėdami automa-
matiskus Barber Burnerius į
angliais kūrenamus furnesius ir
įvedame automatiskus dujų
vandenio šildymui tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE
Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750

Nakčia ir sekmadieniais PO. 9548

7123 Wade Park --: Cleveland 3, Ohio --: HE 1-8250

“FOR FINER FLOORS”

FRANK BICKOFF & CO.

Didelis pasirinkimas visokių linoleumų, kitokių grindims patie-
salų, geriausių ir prastesnių, o taip pat ir guminių; Du Pont įvairių
rūšių dažų. Ateikite ir pasirinkite, arba skambinkite telefonu.
Pageidaujantiems atsiųsime pavyzdžius. Nuoširdus patarnavimas.

P. J. KERŠIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pa-
silaikyti miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią
kainą. Taipgi įvairios apdrausos (insurance) reikaluose gausit
geriausį patarnavimą.

Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgage.
Patarnavimas ir išspildymas garantuojama.

Kada gaisras tamsina ar apdegina tamsta namą ar fornicus,
dėl pilno jų apkaivimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME

(Jakubauskienė—Laisniūta Laidotuvių Direktorė)

Visiems lietuviams nerintiems mūsų

kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą
patarnavimą. Simpatiškas, maudagus, greitais ir geresnis už
kitų patarnavimas. Vėžiniai ligonių pervežimai į ir iš ligon-
bučių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą,
sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokite:

ENDicott 1763

6621 Edna Avenue

Cleveland, Ohio

NAUJAS LIETUVIŲ TRANSPORTAS

1950 m. liepos 12 d. laivu
“GENERAL STURGIS“ į New
Yorką atvyko šie lietuviai
tremtiniai:

Adomavičius, Jonas, Kenne-
bunk Port, Maine.

Bakaitis, Zigmas, Ana, Ri-
mantas, Dalia — Regina, 5013
S. Wells St., Chicago 9, Ill.

Balanda, Vincas, 952 Whee-
loch Rd., Cleveland 3, Ohio.

Bakšytė, Danutė, 101 E. Mun-
sell Ave., Linden, N. J.

Baliūnas, Jurgis, Bronė,
Jurgis, Aldona, Juozas, Bronė,
14 Reed Park, Rochester, N. Y.

Baliūnas, Kazys, Adelė, Al-
fonas, 324 Wharton St., Phila-
delphia 47, Pa.

Bendikas, Marijona, Aldona,
Vilius, Irena, 51 Grant St.,
Hartford 6, Conn.

Bilskis, Vincas, Stanislava,
Romualda, 1 Lester St., Anso-
nia, Conn.

Bitinas, Vincas, Dalia, Irena,
492 Oak St., Apt. C., Columbus,
Ohio.

Blinstrubas, Aleksandras,
309 E. 14th St., oChicag
Heights, Ill.

Burčikas, Antanas, Elena,
3535 Reedlant St., Philadelphia
42, Pa.

Caune, Valentinė, Reed Farm
Valleyottage, N. Y.

Charzauskas, Stefania, Jo-
nas, 3352 “U” St., Omaha 7,
Nebr.

Demikis, Janina, Lucia, 35 N.
R. R. Ave., Frackville, Pa.

Gailius, Zenonas, Box 237,
Cherry, Ill.

Gargasas, Antanas, Nina, Re-
gina, 1520 E. 38th St., Cleve-
land, Ohio.

Grabauskas, Česlovas, 1006
Clifford Ave., Rochester 5, N. Y.

Ilgūnas, Mečislovas, 966 Ove-
d, Rochester 5, N. Y.

Jankauskas, Jonas, 1619 Mt.
Vernon St., Philadelphia, Pa.

Jesulaitis, Bruno, Gertrud,
Tremont Estate, Lake Geneva,
Wisc.

Jonyka, Larisa, Kristina,
Petras, 5519 S. 33rd St., Oma-
ha, Nebr.

Juska, Kazys, 1975 25th St.,
Detroit 16, Mich.

Kacucevičius, Antanas, 33
Tremont St., Meriden, Conn.

Kalvaitis, Ieva, Ema, Erika,
717 W. 16th St., Chicago 16, Ill.

Kalytis, Vladas, 12 Casimir
St., Westfield, Mass.

Karpavičius, Pranciška, 91
Spring Ave., Rumford, Maine.

Katilius, Algirdas, 55 N. R.R.
Avenue, Frackville, Pa.

Kirkus, Bronislavas, 936 W.
33rd St., Chicago, Ill.

Kisonas, Adolfas, 236 Bolton
St., S. Boston, Mass.

Kukautienė, Michalina, 120
Buckland St., Buckland, Conn.

Kupčinskas, Magdalena, 2451
N. Bend Rd., Lorain, Ohio.

Kurauskas, Juozas, 1207 E.
74th St., Cleveland, Ohio.

Kovalskis, Vincas, 83 Nar-
nard St., Rochester 21, N. Y.

Kybartas, Vytautas, Anelė,
Danušė, 4411 S. Talman Ave.,
Chicago 32, Ill.

Laugštenas, Mykolas, Marta,
Ruta, Helena, 1141 Whitesbo-
ro St., Utica, N. Y.

Maceika, Antanas, 329 Park
St., New Britain, Conn.

Martišauskas, Juozas, Adelė,
Danutė, Algis, 3352 “U” St.,
Omaha, Nebr.

Mongirdienė, Aldona, Daina,
Vaidevutis, Aldona, 2 Hancock
Pl., Cambridge, Mass.

Navickas, Vincas, Ieva, Jo-
nas, 3118 “V” St., Omaha, Nebr.

Paruskevičius, Zigmas, 14
Diamond St., Union City, Con.

Palukaitis, Teofilus, Pebble
Beach, Calif.

Petrauskas, Antanas, Car-
mel, N. Y.

Petravičiūtė, Marcel